

Pedagógiai Program

Nevelési Program

Budapest XIII. Kerületi
Tomori Pál Általános Iskola

2018

Tartalomjegyzék

AZ ISKOLA TÖRTÉNETE, ADOTTSÁGAI	7
Az iskola neve és névadója	7
Az iskola nevelőmunkájának története	7
AZ ISKOLA MŰKÖDÉSE, PROFILJA, CÉLJA	8
INTÉZMÉNYÜNK NEVELŐTESTÜLETÉNEK KÖZÖS HITVALLÁSA, ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK	9
Nevelőtestületünk hitvallása	9
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
A program megvalósításához közvetlenül kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek	19
A TANULÓK NEVELÉSE, FEJLESZTÉSI CÉLOK	20
A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok	20
A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	20
Értelmi, akarat, önálló ismeretszerzési képességek kialakítása	20
A tanulók állampolgári nevelése	21
A tanulók önismereti, erkölcsi, közösségi nevelése	22
A tanulók érzelmi, nemzeti nevelése	22
A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	23
Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	26
A PEDAGÓGUSOK FELADATAI	27
A pedagógusok helyi intézményi feladatai	27

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE	31
Általános pedagógiai feladatok	31
Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	32
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei	32
A tehetség és képesség kibontakozását segítő tevékenységek	33
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	34
A továbbtanulás irányítása, segítése	35
A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	35
A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében	35
Az önkormányzás képességének kialakítása	35
TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	36
Tantárgyi vizsgák	36
A MESTERMŰ ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK SZABÁLYZATA	40
A SZÜLŐ, TANULÓ, PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	42
Általános elvek	42
Együttműködés	42
A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai	43
A szülői munkaközösség értekezletei	44
A fogadóórák rendje	45

A kapcsolattartás egyéb formái	45
A szülői munkaközösség	46
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREINK	47
Fenntartó és működtető	47
AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI	48
A felvétel és átvétel helyi szabályai	48
A TANKÖNYVELLÁTÁS RENDJE	51
MELLÉKLETEK	52
A tantervek jellemzői	55
AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK FELMENŐ RENDSZERBEN	56
CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	58
Tanulócsoportok	58
A NEMZETI ALAPTANTERVBEN ÉS A HELYI TANTERVEKBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATAINK	60
A képzés szakaszai	60
A képzés belső tartalmi arányai	61
A tankönyvek és taneszközök kiválasztása	61
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	62
A tantárgyfelosztás; a kötelező, a szabadon tervezhető, a választható órák és ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	63
A tehetséggondozásra szánt időkeret felhasználása:	65

A napközis időkeret felhasználása	65
SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	69
AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	71
Általános elvek	71
Írásbeli, szóbeli és gyakorlati ellenőrzés és értékelés:	71
A tanulók értékelése, a magasabb évfolyamba lépés szabályai	73
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSE	79
AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	79
Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt céljai	79
Az iskola egészségnevelési tevékenységének feladatai	80
AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	82
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	82
A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE	84
A magatartás és szorgalom kiegészítő értékeléséhez használt szavas értékelő táblázatok:	86
AZ OTTHONI (NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	89
ISKOLAI KÖNYVTÁR PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	89
A NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE	90
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	92

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	94
MELLÉKLETEK	97
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSÉNEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	98

AZ ISKOLA TÖRTÉNETE, ADOTTSÁGAI

Az iskola neve és névadója

Iskolánk névadója Tomori Pál hadvezér, kalocsai érsek. Az 1526-os mohácsi csatában elesett dicsőséges hadvezérről már az 1900-as évek elején nevezték el a környék közterületeit, erről a térképek szólnak hitelesen (Tomori tér, Tomori utca, Tomori köz). Kutatásaink ellenére sem sikerült az akkori névadás motívumaira lelnünk.

Az új, korszerűbb arculatot és határozott, jövőben mutató programot vállaló iskola – úgy éreztük – nem lehet meg „igazi” név nélkül.

Ennek az iskolának a tanulóit mindig is „tomoris”-nak nevezték, s az iskolák közötti megkülönböztetésben is a „Tomori” név volt az általában használatos, gyakran elhagyva az utcára utaló jelzést is. Így 1991-ben kérdéssel fordultunk Dankó László kalocsai érsekhez, hogy megtudjuk, van-e akadálya az iskola Tomori érsekről való elnevezésének.

A támogató hozzájárulás után, 1991 novemberében ünnepélyes külsőségek közepette kapta meg az új Alapító okiratot iskolánk a kerület polgármesterétől. Ekkor vettük fel a Tomori Pál Elemi és Általános Iskola nevet.

Az iskola címere is Tomorihoz kötődik. Az ívelt, kettős vágású, pajzs alakú címerlapon Tomori pecsétgyűrűjének rajzolata szerepel: a hármaskoronából jobbra szökellő szarvas ábrája. A címer felett íves szalagon TOMORI PÁL felirat látható. A címert meghatározó színek az iskola kerületére, Angyalföldre utalnak: a szalag középkék, a pajzsmező piros, a korona arany, a szarvas pedig fehér színű.

Az iskola nevelőmunkájának története

Iskolánk jogutódja az 1912-ben, a főváros által megalapított „Barakk Iskolának”.

Az a négy tantermes iskola a mai Babér és Tomori utca sarkán állt. Az akkor „Tripolisz”-nak nevezett barakk- és bódéváros iskolájába a környék szegény lakóinak gyermekei jártak. Leghíresebb tanítványa annak az iskolának, a világhírű Cziffra György zongoraművész volt.

A telep lebontása után a volt szemétdöngő feltöltésével jött létre az a telek, ahol ma az iskolánk áll. Ez 1951-52-ben épült meg, a gyerekek a tanév során fokozatosan vették birtokukba az új épületet. Eleinte csak fiúk jártak ide, a hatvanas évektől vált koedukálttá. Az iskola mindig híres volt a szülőkkel, a környékkel való jó kapcsolatáról, ennek egyik konkrét példája, hogy a diákok és szülei közösen ültették tele udvarunkat a ma is méltán büszkeségünknek tartott, mára már hatalmasra megnőtt fákkal.

Az 1960-as évektől a nyolcvanas évekig az iskola sok izgalmas és érdekes programban vett részt. Ennek legjelentősebb mozzanata a testnevelés-tagozat kiépítése volt, évfolyamonként egy-egy válogatott osztállyal. Az iskola sportéletét ekkor külön támogatta a Vasas és a Láng Sportegyesület. A sok dicső sporteredmény megkoronázásaként megnyertük az országos kézilabda-bajnokságot. Ebben az iskolában alakult meg az országban először a diáksportkör, a DSK.

Az iskola másik érdekes (akkoriban nem szokványos) törekvése volt a hetvenes években az eszperantó nyelv fakultatív tanítása, ez azonban a tanítást kezdeményezők nyugdíjazása után lassan elhalt.

1990/91-ben megismerkedve az akkor kezdődő oktatáspolitikai törekvésekkel, innovációkkal, az iskolaszervezetet is módosító különböző iskolák munkáival, hosszas vita után úgy döntöttünk, hogy mi egy hatosztályos elemi iskola keretében valósítjuk meg helyi nevelési rendszerünket. Ebben a nagyobb arányú, mindenkire kiterjeszhető esélyegyenlőség lehetőségét láttuk, benne folyamatosan érlelve, működtetve az esetlegesen szükséges pályakorrekciót.

Jelenleg olyan általános iskolaként működtünk, melyben folytatódhatott a hatosztályos egyedi program szerinti képzés. Folytatjuk a hatodik osztály végéig az egész napos tanítási rendszert, melynek keretében lehetőségünk nyílik azon specialitásaink megőrzésére, amelyek miatt iskolánk vonzó a kerületi szülők és gyermekek számára.

AZ ISKOLA MŰKÖDÉSE, PROFILJA, CÉLJA

Iskolánk fő jellemzői, tárgyi adottságai

Az iskola eredetileg 16 tantermes iskolának épült. 5 kisteremben nyelvi órákat, fejlesztő foglalkozásokat tartunk, illetve ezek a termek adnak helyszínt a csoportbontásoknak. Rendelkezünk még informatika teremmel, két tornateremmel és egy díszteremmel, ahol a közös rendezvényeket tartjuk. A diákönkormányzat programjainak és egyéb délutáni foglalkozások megrendezésére klubhelyiséget hoztunk létre.

A Forfa épületében működik az ebédlő, a könyvtár és a technika terem.

A szabadidős programok szervezésében nyújt segítséget az intézmény területén található közel 3200 m²-es játszóudvar, egy gumitéglás és egy műfüves kézilabdapálya.

A tantermek, nyelvi termek kihasználtsága magas fokú. Hasonlónak minősíthető a sportlétesítmények igénybe vétele a magas óraszámú testnevelés tanítása, a rendszeres ISK és tömegsport foglalkozások, versenyekre történő felkészítés miatt.

A korszerű iskolai oktatást az osztálytermekben elhelyezett interaktív táblák használata segíti.

Fő profilunk

- Egésznapos iskola 1-6. évfolyamon
- 1-6. évfolyamon két osztályfőnök
- Választható idegen nyelv: angol, német
- 7-8 évfolyamon nívócsoportos oktatás
- Speciális foglalkozások: sakk, dráma, néptánc, „társas” óra
- ÖKO iskola program keretében Iskolakert működtetése
- Tantárgyi vizsga 4-8. évfolyamon
- Egyedi kiegészítő értékelési rendszer használata 1–6. évfolyamokon

Kiemelt feladatunk

Az Európai Unió irányelvei alapján, a Nemzeti alaptanterv az általános kompetenciák közül erre a korosztályra kulcsfontosságú kompetenciákat jelölt ki (kulcskompetenciák), melyek fejlesztésére az iskolai élet minden területén kiemelten figyelünk.

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony és önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

INTÉZMÉNYÜNK NEVELŐTESTÜLETÉNEK KÖZÖS HITVALLÁSA, ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

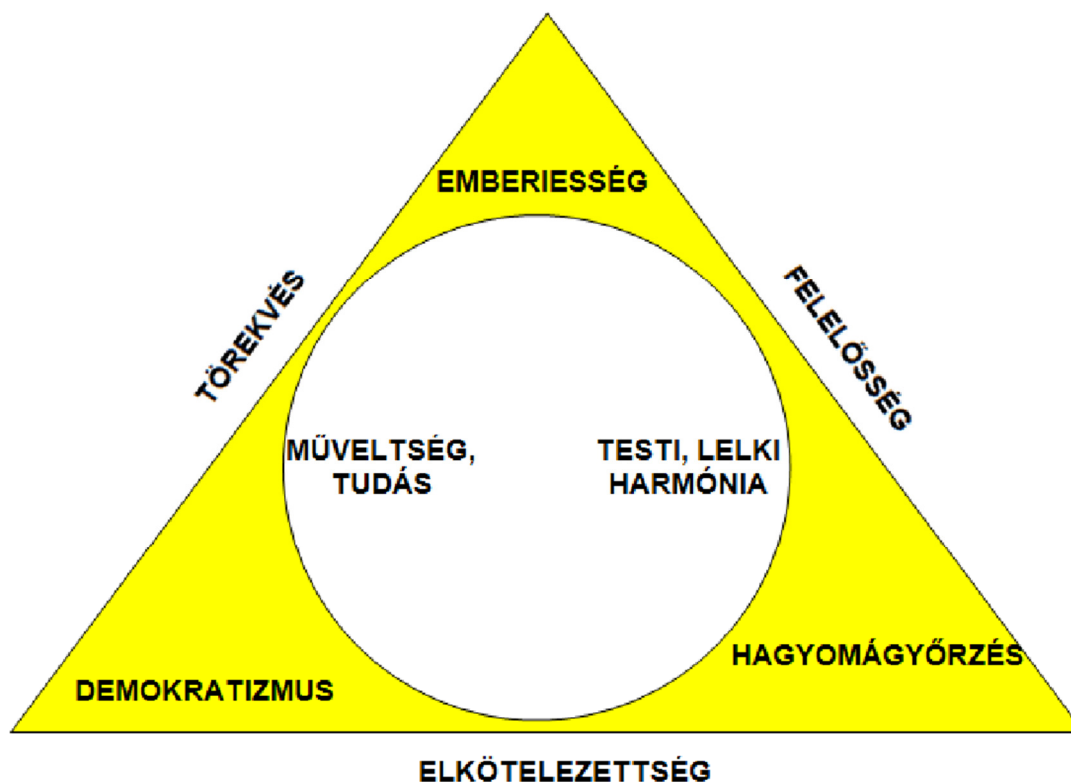
Nevelőtestületünk hitvallása

Olyan humánus, toleráns iskola megvalósítása, ahol jól érzi magát a diák, a szülő, a pedagógus és minden munkatárs egyaránt. Olyan intézmény, amely a hagyományokból építkezik, és a jövőre

figyel.

Alapfeladatunknak tekintjük a kulcskompetenciák fejlesztését, valamint a tehetséggondozást és a lemaradók felzárkóztatását, a diákok érzelmi motiválását és felkészítését az egész életen át tartó tanulásra. A megvalósítás módját a helyi tanterv tartalmazza.

++



Mottó: „...a világon kívánatos igazságosság és béke érdekében fontos, hogy minden embert értékesnek ismerjenek el, és annak is tekintsenek, és mindenki félelem nélkül mondhatta és hihesse, amit akar...”

/Részlet az Emberi jogok egyetemes nyilatkozata gyermekeknek című kiadványból/

Alapelvek

Értékrendszerünk azokat az elvárásokat fejezi ki, amelyeket minden iskolahasználó: diák, pedagógus, alkalmazott magáénak érez, közvetítéséért felelősséget, elkötelezettséget vállal, folyamatosan törekszik ezek megvalósítására.

Intézményünkben a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése valósul meg úgy, hogy a pedagógiai folyamat minden szereplője aktívan részt vesz benne.

Az intézményben tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alábbi felsorolt pedagógiai alapelveket kívánják érvényre juttatni:

A tanulók képességeiknek, készségeiknek megfelelő fejlesztése a legfontosabb pedagógiai feladat. Számukra korszerű ismereteket nyújtunk, igyekszünk felkészíteni őket az egész életen át tartó tanulásra. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alaplétszámot nyújt
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – tudást ad, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetünkben
- az iskola nevelő, oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit;
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek érdekében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe
- az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket
- a gyermekek tanulmányi munkájukban és életük egyes problémáiban számíthatnak a pedagógusok jóindulatú támogatására, segítségére.

Iskolánk folyamatosan kapcsolatot tart a szülőkkel és egyéb partnereinkkel.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről,

- eredményeiről minél több ismeretet szerezhessenek a szülők, valamint a kerület polgárai;
- ápoljuk és bővítjük kapcsolatainkat a kerületben található óvodákkal és közművelődési intézményekkel;
 - nevelőink fontosnak tartják, hogy képviseljük iskolánkat – a hagyományaihoz híven - a különféle kerületi rendezvényeken.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték azokat az ismereteket és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszótt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és tartalmának befolyásolásához.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok – köztük iskolánk tanulói is – megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását, a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési – oktatási céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Célok	Feladatok	Eszközök, Formák
--------------	------------------	-------------------------

<p>1. Az óvoda-iskola, alsó-felső tagozat zökkenőmentes átmenetének biztosítása.</p>	<p>Az iskolában töltött időt úgy szervezzük meg, hogy a tanulás, játék, mozgás megfelelő arányait a gyerekek fejlettségi szintjéhez igazítjuk.</p> <p>A személyiség tiszteletben tartását, elfogadását minden tevékenységünkben szem előtt tartjuk. Az egyéni különbségeket figyelembe vesszük.</p>	<p>Házirend, tantárgyfelosztás, éves munkaterv, havi program, napi órarend, tantárgyi tanmenetek</p> <p>Gyerekközpontú órarend, sokszínű szabadidős tevékenység; differenciált módszerek alkalmazása, egyénre szabott értékelés; osztályfőnökpárok által vezetett osztályok.</p> <p>Az osztályok hagyományainak kialakítása</p> <p>Gyakoroltatás, segítségadás, ösztönzés, ellenőrzés, számonkérés pedagógiai eljárások életkorhoz igazodó aránya</p> <p>Pozitív megerősítés</p>
--	---	--

<p>2. A közösségi élet és társadalmi szerepek megismertetése. A rák bízott tanuló élje meg, hogyan lehet a közösségben vezetőként és vezetettként is viselkedni, dolgozni, együttműködni. A szociális és állampolgári kompetencia és az anyanyelvi, kommunikáció fejlesztése</p>	<p>Egész napos oktatási rendszerünk keretében felkészítjük tanulóinkat a vezető és a vezetett szerepére. Bátorítjuk kezdeményezéseiket, és segítjük azok megvalósulását. Gyakorlási lehetőséget biztosítunk a családban, a munkában, a közéletben betöltött szerepek megismerésére.</p>	<p>A DÖK munkaprogramja, szervezeti felépítése, táborok kirándulások, kulturális rendezvények, (Gála, farsang...) Egyéni feladatvállalás, kiselőadás; tanórán, közösségi és dráma órák. Közös feladatok vállalása a tanítás utáni időszakban: egész napos iskola, napközi, tanulószoba Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, megvalósítása Hagyományok kialakítása Rendszeresség (napi, heti) kialakítása</p>
--	---	--

<p>3. Azon személyiségjegyek megalapozása, amelyek segítségével tanulóink sokoldalú, önmegvalósító emberekké válnak, akik érzékenyek, nyitottak környezetükre, segítőkészek embertársaikkal. A szociális és állampolgári kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia kialakítása. Anyanyelvi, kommunikáció fejlesztése. Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség fejlesztése.</p>	<p>Fejlesztjük megismerő-, szociális-, érzelmi-, és önismereti képességeiket, egész napos oktatási rendszerünk keretében a tanórákon és iskolán kívüli foglalkozásokon. Segítséget nyújtunk a tanulók jövőképeinek kialakításában. Az iskola élet minden területén lehetőséget biztosítunk az önismeret, önértékelés, kritikus, önkritikus magatartás kialakítására, fejlesztésére, Énkép, önismeret fejlesztése Európai azonosságtudat, egyetemes kulturális ismeretek fejlesztése Aktív állampolgárságra nevelés Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Gazdasági ismeretek biztosítása</p>	<p>Különböző döntési, választási helyzetek teremtése, a döntés felelősségének átélése, önálló cselekvési lehetőségek biztosítása. Életvitel tanítása; DÖK, szakkörök; felelősi rendszerek, testvérosztály, pályaaorientáció. Követendő egyéni és csoportos példák bemutatása. Tények, jelenségek bemutatása, elbeszélése Műalkotások bemutatása, egyéni művek készítése különböző témákban, az alkotás értékelése Felvilágosítás és példamutatás a követendő magatartás normákról. Közösségi és dráma órák</p>
---	---	--

<p>4. Biztos, az életkornak megfelelő alapismeretek, alapműveltség, megszerzése.</p> <p>Az élethosszig tartó tanulás képességének kialakítása, különös tekintettel a kulcskompetenciák fejlesztésére:</p> <p>Az hatékony önálló tanulási képesség kiemelt fejlesztése; anyanyelvi, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia fejlesztése.</p>	<p>Előtérbe helyezzük az aktív elsajátító tevékenységeket a passzív befogadói helyett.</p> <p>A tanulás tanítása</p> <p>A kerettantervre épülő helyi tantervünk tartalmazza az alapműveltség kialakításának tartalmát, követelményeit, a tanulók egyéni fejlettségéhez mennyiségben és minőségben igazodó ismereteket, jártasságokat, képességeket és készségeket.</p> <p>A tanítási-tanulási folyamat minden területén folyamatosan fejlesztjük a szövegértés, az olvasás, írás, szóbeli kifejezőképességeket és készségeket.</p>	<p>Helyi tanterv, tanmenetek, fejlesztési terv, tanórák, tanulás tanulása, szaktárgyi versenyek, tehetséggondozás</p> <p>Kutatómunka, önálló tanulás, csoportmunka, kooperatív tanulási technikák, kiselőadás, differenciált képességfejlesztés, heurisztikus tanulási módszerek, projektoktatás.</p> <p>Felzárkóztatás, korrepetálás.</p>
<p>5. A környezet védelmére, az egészséges életmód kialakítására és megőrzésére, a testi-lelki egészségre nevelés.</p> <p>Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása.</p> <p>Természettudományos kompetencia fejlesztése.</p>	<p>Egészséges szokásrend és tevékenységformák közvetítése, esztétikus környezet kialakítása.</p> <p>A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.</p> <p>Testi lelki egészségre fontosságára nevelés</p> <p>Fogyasztóvédelmi ismeretek megszerzése</p>	<p>Tanterv, szakórák, szakkör, iskolatábor, múzeumlátogatás, kirándulás, mindennapos testnevelés.</p> <p>Mentálhigiénés program, faliújság, iskolarádió, iskolaújság.</p> <p>Környezetvédelmi programok szervezése</p> <p>Egészségvédelmi programok szervezése</p>

		ÖKO iskola program
<p>6. Hazaszeretetre, a nemzeti és iskolai hagyományok tiszteletére, őrzésére nevelés.</p>	<p>Megismertetjük a szűkebb és tágabb közösségünk hagyományait, lehetőséget teremtünk azok megőrzésére és újak teremtésére.</p> <p>Néptánc</p>	<p>Példamutatás, színvonalas műsorok szervezése.</p> <p>Pályázatok kiírása, vetélkedők, a téma megjelenése a tantervekben, tantárgyi koncentráció.</p> <p>Nemzetközi és nemzeti ünnepek, iskolai és osztályünnepek.</p>
<p>7. Az IKT eszközök használatának megismertetése egyszerű felhasználói szinten. Internet használat.</p> <p>Digitális kompetencia fejlesztése.</p> <p>A hatékony, önálló tanulás képességének fejlesztése.</p>	<p>Az informatikai alapismeretek megismerése</p> <p>A mindennapi életben egyre fontosabb számítástechnikai eszközök használatának megismertetése</p>	<p>Információ gyűjtés, -továbbítás különböző feladatokon keresztül</p> <p>Önálló ismeretszerzésre ösztönző feladatok kijelölése</p> <p>Igényes, színvonalas rajzok, szövegek, bemutatók készíttetése (iskolai rendezvényekre, tanórára, fali-újságra, iskolaújságba stb.)</p>

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek; (elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.);
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen;

- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a szocializációhoz szükséges viselkedés- és magatartásformákat;
- elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

Nevelésünk tanórán kívüli színterei

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását tanítási órán kívüli tevékenységek segítik. Nagy hangsúlyt fektetünk az iskola hagyományainak őrzésére, ezért ünnepeink és rendezvényeink egyedi hangulatúak, leginkább a tanulók aktivitására építők. Rendkívüli jelentőséggel bírnak az iskola közösségének építésében és legtöbbször alternatív módszereket kínálnak az ismeretek feldolgozására.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás: egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások: a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Táboriskola: minden páratlan évben a tanév utolsó hetében az egész iskola közössége egy helyre megy táborozni, ahol az év adott témáját dolgozzák fel, kihasználva a különböző tevékenységeken keresztül az évfolyamokat átszövő kapcsolatalakítás kiemelkedő közösségépítő lehetőségét.

Tanulmányi kirándulás: Minden páros évben több napos kirándulást szervezünk a tanév végén, a nevelőmunka elősegítése céljából.

Tomori Gála: a Tomori hét hagyományos záró eseménye a Tomori Gála. Iskolánk rangos eseménye ez, ahol osztályaink, művészeti vagy egyéb szakköreink, illetve alkalmi vagy állandó társulásaink bemutathatják egy hosszabb időszakot felölelő projektmunka végeredményét. A felkészítő tanárok, osztályfőnökök vezetésével a szülőkkel és gyerekekkel együttműködve színvonalas művészeti produkciók kerülnek a színpadra, amelyeket a gyerekeknek és a szülőknek egyaránt bemutatunk. A gálának hagyományosan egy színvonalas színházterem ad otthont. Zenés előadásokon, színdarabokon, mesejátékokon, táncos bemutatókon túl bármilyen műfajban is szerepeljenek a gyerekek, mindig egy összehangolt munka eredményét láthatják a nézők. A

legkisebbektől a végzősökhöz minden korosztály képviselteti magát. Az előadás túlmutat a tananyagon, bár sokszor kapcsolódik is ahhoz, de minden esetben a képességfejlesztés és közösségépítés rendhagyó színtereként szolgálja a pedagógiai munkánkat. Az együtt munkálkodás, az alkotás öröme, a szereplés jellempróbáló izgalmát hatja át ezt a folyamatot, ahol valóban elmondható, hogy a végeredmény sokkal több annál, mint ami a színpadon látható, sokkal inkább a belefektetett munka, a megszerzett élmény és tapasztalat a döntő.

A program megvalósításához közvetlenül kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek

A Tomori Pál Általános Iskolában működő egyedi pedagógiai program megvalósításához szükséges humánerőforrás:

- osztályonként két fő osztályfőnök (1-6. évfolyam)
- fejlesztőpedagógus(ok)
- sakktanár
- néptánc-oktató
- dráma szakos pedagógusok
- gyermekvédelmi munkát koordináló

A TANULÓK NEVELÉSE, FEJLESZTÉSI CÉLOK

A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Az egységes alapvető követelményekkel és az ezekre épülő differenciálással tesszük nemcsak lehetővé, hanem szükségsszerűvé a tanulók tevékeny elsajátító és alkotó részvételét a saját fejlődésük érdekében végzett munkában.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulóközösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve a közösség által történő nevelésének megszervezése, tervszerű, tudatos irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Feladat: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Ennek érdekében:

- Közösségfejlesztő tényezőként fogjuk fel a tanulók véleménynyilvánítását és javaslatait, gyakoroltatjuk a közös szabályalkotást a vita és konszenzus módszerével.
- Szorgalmazzuk a tapasztalatszerzést az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Továbbra is megtartjuk a hagyományossá vált iskolai rendezvényeket, hiszen ezek az „egy nagyobb közösség tagjának lenni” meghatározó élményét biztosítják tanulóinknak.
- Bevonjuk a résztvevőket a különböző programok szervezésébe, lebonyolításába, teret engedünk az egyéni kezdeményezéseknek.

Értelmi, akarati, önálló ismeretszerzési képességek kialakítása

Mindennapi tevékenységük tervezésében a legkülönbözőbb ismeretek elsajátítását eszköznek tekintjük a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzéséhez, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez.

Feladat:

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek

kialakítása, fejlesztése.

- A világ megismerésére való törekvés igényeinek kialakítása.
- Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

Ennek érdekében:

- Hatékony tanulásszervezési eljárásokkal juttatjuk el tanulóinkat alapvető képességeik és készségeik olyan fejlődési állapotába, amely lehetővé teszi számukra a továbbhaladást.
- Az egyéni képességeken és haladási tempón alapuló differenciálás, valamint az egyes tevékenységekre alakuló csoportok szervezése teszi lehetővé céljaink elérését.
- Az egyéni haladást, illetve az egyénre szabott tanulási módszerek kialakulását a korrepetálás és tehetséggondozás biztosítja.
- Az önművelés igényének és szokásának kibontakozását elősegítjük és fejlesztjük a különböző szakkörökön, foglalkozásokon.
- Az akarati képességeket fejlesztjük pozitív megerősítéssel, egyéni értékeléssel.
- A fejlesztőpedagógus segíti, illetve kiegészíti az egyéni képességek fejlesztő munkáját: kiscsoportos, ill. egyéni foglalkozások keretében a tanuláshoz szükséges részképességeket erősítik speciális pedagógiai eljárásokkal.

A tanulók állampolgári nevelése

Iskolai tevékenységeinkben, a gyermekekben a már meglévő tudásra, tapasztalatokra építve vezetjük kíváncsiságukat, felfedezővágyukat; a bármely területen jelentkező tehetségüket segítjük kibontakoztatni.

Egyre gyarapodó ismereteik felhasználására nevelünk, tudatosítjuk az emberek által végzett munka fontosságát.

Feladat:

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységeinek gyakoroltatása.

Ennek érdekében:

- A tanulási-tanítási folyamatban megalapozzuk azokat az ismereteket, amelyeket a

legkülönbözőbb tevékenységformákban tanulóink alkalmazni fognak.

- Közösségi célok és feladatok kitűzésével erősítjük a közösségi felelősségvállalás fontosságát.
- A diákönkormányzat működtetésével gyakoroltatjuk a demokrácia szabályait és a házirend betartásával megéltté tesszük a jogok és kötelességek rendjét.

A tanulók önismereti, erkölcsi, közösségi nevelése

Lehetővé tesszük tanulóink számára a tapasztalatszerzést, a társas kapcsolatok megélését olyan kulturális tevékenységek során, amelyekben folyamatos visszajelzést kapnak cselekvéseikről, magatartásukról. A pedagógiai meggyőződésünkből fakadó értékelési rendszerünkben kiemelt szempont a tanuló önmagához képest elért teljesítménye a személyiségfejlődés valamennyi területén.

Feladat:

- A tanulóknál a helyes énkép kialakítása, képességeiknek, lehetőségeiknek, korlátaiknak megismertetése.
- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- Szorgalmazzuk a „közszolgálati” diákszerepek vállalását környezetük alakításában, az iskolai élet működtetésében, a különböző rendezvényeken.

Ennek érdekében:

- Az önismerettel, önértékeléssel kapcsolatos helyzeteket teremtünk mindenfajta tanulási-tanítási folyamatban, közösségi foglalkozásokon, DÖK gyűléseken, és a folyamatos visszacsatolás elvét érvényesítjük.
- Igényeljük és építünk a tanulók véleménynyilvánítására, javaslataikra minden fórumon.
- Felhasználjuk a személyiségfejlesztés során a közösség formáló erejét, a különböző iskolai közösségekben (osztály, csoport, szakkör, sportkör stb.). A DÖK a maga kereteiben szintén a kultúra alapvető eredményeire alapozott tevékenységformákat biztosít.

A tanulók érzelmi, nemzeti nevelése

Nevelőtestületünk a jelen szocializációs, valamint a jövő társadalmi szerepekre felkészítő tevékenységi modelljében szintén a tanulói aktivitásra épít. Eközben fokozott figyelmet fordítunk

az érzelmek nevelésére, tekintettel az egyre sűrűsödő társadalmi és szociális problémákra.

Feladat:

- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése.
- A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása megbecsülése.
- Toleranciára nevelés.
- A hazaszeretet érzésének ápolása.

Ennek érdekében:

- Megismertetjük a nemzeti kultúra fontos elemeit
- A kisebb és nagyobb közösségekben megfelelő szinten ápoljuk társadalmi és nemzeti hagyományainkat, ünnepeinket a tanulók aktív részvételével.
- Figyelmet fordítunk a kívánatos magatartásformák kialakítására a nevelési-oktatási folyamat minden színterén.
- Az önismeret fejlesztése során kiemelt figyelmet fordítunk az érzelmek megismerésére és minél árnyaltabb kifejezésére.

A téma feldolgozásakor a drámapedagógia eszközeit külön tantárgy keretében is felhasználjuk.

A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A tanulók egészséges életmódra nevelése

Az iskolai tevékenységrendszerünk felkészíti tanulóinkat arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek az életükre vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Feladat:

A tanulás, a sport, és játék megfelelő arányainak figyelembe vétele mellett:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Ennek érdekében:

- A tanítási órák során a tanítási-tanulási tevékenységet az adott korosztály terhelhetőségéhez igazítjuk.
- Külön hangsúlyt fektetünk a mindennapos szabadidőre, amit a tanulók egyéni pihenésükre, kikapcsolódásukra fordíthatnak.
- Elegendő időt kívánunk adni a személyes szükségleteiket kielégítő, elmélyült játékokra, a nem tanulás-tanítás jellegű ismeretszerzésre.
- Segítséget nyújtunk a helyes napirend, szokásrend kialakításában, figyelemmel követjük, hogy a napirend a munka-pihenés egészséges arányára épüljön.
- Fokozott figyelmet fordítunk az egészséges életmód kialakítására, a környezet- és természetvédelmi feladatok ellátására, aktív cselekedtetéssel, az egyre növekvő egyéni felelősségtudat kialakításával.
- Támogatást nyújtunk a gyermekeknek a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében ismeretek átadásával úgy szakórákon, mint közösségi foglalkozásokon szaktanárok, illetve külső előadók, meghívottak segítségével.
- Figyelmet fordítunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire – különösen a serdülőknél – , ugyancsak közösségi foglalkozásokon szaktanárok és külső szakemberek, meghívottak előadásainak segítségével.
- Szakórákon, különböző iskolai tevékenységeken nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítunk, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére is nevelünk.

Az iskolai egészségnevelés fő területei

- az élet és testi épség védelme
- elegendő mozgáslehetőség, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- az egészség, mint érték védelme és fejlesztése, prevenciók tevékenység
- az egészséges táplálkozás biztosítása
- a szocializáció - beilleszkedés segítése
- az értelmi és érzelmi fejlesztés kialakítása
- családi és kortárs kapcsolatok
- az egészséget befolyásoló tényezők, folyamatok megismerése
- az egészséget károsító szokások, életvitel megismertetése, a kockázati tényezők tudatos csökkentése, az egészséges életmód igényének kialakítása

Az iskolai egészségnevelés szinterei, módszerei

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, ill. minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásának feladata.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanóra és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából alapvető ismeretekkel.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

Tanórai tevékenységek:

- Mindennapos testnevelés 1-8. osztályban. Kihelyezett testnevelés órák lehetőség szerint: úszás, judo, evezés, kajak, kenu, korcsolya
- Szabadidő óra 1-6. osztályban.
- Néptánc óra 2-5. osztályban.

Tanórán kívüli tevékenységek:

- Úszásoktatás
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, vetélkedők
- Drogrevenációs és egészségvédelmi előadások 5-8. évfolyamon
- Szabadban töltött programok: erdei iskola, Madarak és fák napja, nyári táborok, kirándulások, sportnap
- Téma napok, állatkerti bérlet, tehetséges tanulók egyesületekhez, művészeti csoportokhoz való irányítása

Iskola-egészségügyi szűrővizsgálatok (Védőnő)

1. osztály	Látás, súly, magasság, gerinc, bőr, fogazat, golyva, fejtetű
2. osztály	Súly, magasság, fejtetű
3. osztály	Súly, magasság, látás, hallás, gerinc, bőr, fogazat, fejtetű
4. osztály	Súly, magasság, fejtetű
5. osztály	Súly, magasság, látás, színlátás, hallás, bőr, gerinc, fogazat, golyva, vérnyomás, fejtetű
6. osztály	Szív-tüdő, bőr, szájjüreg, torok (orvos által az oltások előtt), fejtetű
7. osztály	Súly, magasság, látás, hallás, bőr, gerinc, fogazat, golyva, vérnyomás,

	fejtetű
8. osztály	Súly, magasság, látás, hallás, bőr, gerinc, fogazat, vérnyomás, fejtetű, szív-tüdő, torok (orvos által az oltások előtt)

Az iskola külső kapcsolatai, együttműködő partnerek

Egészségügyi Szolgálat: - fogászati szűrés

Védőnő, iskolaorvos, pszichológus

ÁNTSZ

Civil szervezetek

Közművelődési intézmények: AJAMK által szervezett programok hirdetése

Tájékoztatási lehetőségek a környezeti, egészségvédelmi helyzetről, akciókról, a szülők, lakóhelyi közösségek felé

Fórumok, felvilágosító előadások

Szülői értekezlet

Felhívások különböző akciókra: papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés stb.

Pályázatok

Hírlevél

Weboldal

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az egészséges életmódra neveléshez hozzátartozik az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása, gyakoroltatása is. Több tantárgy anyagába (egészségtan, osztályfőnöki, környezetismeret) elhelyezhetőek ezek a tartalmak. Korábbi évek tapasztalataiból kiindulva állítottuk össze elsősegély nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervünket. Pedagógusaink felkészültek, rendelkeznek az oktatáshoz szükséges gyakorlati ismeretekkel, de szorosan együttműködünk az iskolai-egészségügyi szakszolgálat munkatársaival is.

A megvalósítást 1-8. osztályban tervezzük, a következő bontásban:

Megvalósító	védőnő	testnevelő	biológia tanár
Órakeret	környezetismeret	testnevelés	biológia

Célcsoport	1-4. osztály	5-6. osztály	7-8. osztály
	Évfolyamonként 4 tanítási óra (blokkban).		

A PEDAGÓGUSOK FELADATAI

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Az éves pedagógiai munka tervezése

A szaktanár és az osztályfőnökök az egyes osztályokban, tanulócsoportokban folyó nevelő-oktató munka éves tervezését a tanmenet elkészítésével valósítják meg. A tanmenet elkészítésének határidejét az éves munkaterv tartalmazza.

A tanmenet a Pedagógiai Program helyi tantervében megadott tantárgyi programjára épül.

A Pedagógiai Program helyi tanterve tartalmazza:

- a tantárgyi program célját
- a tananyagot és a követelményeket tanévre lebontva
- a tananyag kapcsolódását más tantárgyakkal
- az értékelés módját
- a tárgyi feltételeket.

Ebből kiindulva tervezi meg a szaktanár és az osztályfőnökök a tananyag elsajátításának ütemét, módját.

A tanmenetek elkészítését a szaktanár, osztályfőnök, felülvizsgálatát az ezzel a feladattal megbízott munkaközösség-vezető, jóváhagyását az ezt a feladatot ellátó intézményvezető-helyettes végzi. Ez biztosítja az intézmény oktató-nevelő tevékenységének egységességét, tervezettségét.

A szaktanári tanmenet tartalmazza

- az évfolyamot
- heti óraszámot, éves óraszámot
- tananyagot
- követelményeket
- minimális teljesítményt
- vizsgát
- gyakorlásra szánt időt

- kulcskompetenciák fejlesztését
- lemaradó és a tehetséges gyerekek felsorolását, fejlesztésük irányát, területeit
- értékelés módját
- az előző éves mérés-értékelés eredményeit; ezekre építve a célok, feladatok meghatározását

Jelölni kell:

- témazáró, ismétlő, gyakorló órát
- javítási órát
- eszközöket (tankönyv, IKT tananyag)

Az osztályfőnöki tanmenetnek munkatervnek tartalmaznia kell a következőket:

- osztálynévsor
- SZMK tagok és elérhetőségük
- tanév eleji helyzetkép, osztályközösség jellemzése
- fiú-lány arány
- érkezett, távozott tanulók
- gyermek- és ifjúságvédelem helyzete
- csoportbontások
- fő nevelési célkitűzések (az osztályra vonatkoztatva)
- tervezett foglalkozások
- ünnepeink
- osztályprogramok, iskolán kívüli tevékenységek, kirándulási terv
- vizsga tárgya, vizsgáztató tanár
- továbbtanulási tervek
- tanulók délutáni elfoglaltsága

A tanmenet megvalósítása és annak dokumentálása

Amennyiben az oktató-nevelő munka folyamán végzett mérések, ellenőrzések indokolják, a szaktanár eltérhet a tanmenet szerinti ütemezéstől, szem előtt tartva, hogy a tananyag oktatását lezárja a tanév végére. Amennyiben a tananyag átcsoportosítására van szükség az évfolyamok között, a harmadik negyedév végén ezt jeleznie kell az iskola igazgatójának.

A szaktanár a tanmenet egységeinek megvalósítását az e-napló haladási részébe óráról órára beírja.

A szaktanár a tanmenetet a megvalósítás folyamán jegyzetül is használhatja annak rögzítésére,

hogyan az általa tervezett oktató-nevelő munka megvalósítását hogyan kívánja módosítani a későbbiekre.

Pedagógus

- Az iskola pedagógusai munkájukat a Köznevelési törvény szellemében és a Pedagógiai Programban foglaltak szerint végzik.
- Élnek a nevelői szabadság lehetőségeivel, de azt alárendelik a tanulók érdekeinek és a kollektív - munkaközösségi vagy nevelőtestületi - döntéseknek.
- A pedagógiai programban, az éves munkatervben és a működési szabályzatban rögzített feladatok és előírások, továbbá a nevelőtestületi döntések minden pedagógusra nézve kötelező érvényűek.

Feladatai:

- Megtervezi és elkészíti saját szaktárgyának (szaktárgyainak) tanmenetét.
- Szaktárgyi és pedagógiai tudását folyamatosan gyarapítja a sikeres oktató-nevelő munka érdekében.
- Együttműködik pedagógustársaival, pontos és korrekt információátadással segíti munkájukat.
- Tájékoztatja a szülőket a gyerekek tanulmányi előmeneteléről, a tanulók személyiségével és közösségi életével kapcsolatos változásokról. Pedagógiai tanácsokat ad az eredményesebb otthoni munkavégzéshez. Negyedévben (november közepe) illetve háromnegyed évben (április közepe) írásban értesíti a tanulók szüleit, ha a gyermek valamilyen tantárgyból bukásra vagy nagyon gyengén áll.
- Ellátja adminisztrációs teendőit. A tanulók teljesítményét rendszeresen értékeli, osztályozza, amit az e-naplóban 3 napon belül dokumentál.
- Részt vállal a nevelőtestületre háruló egyéb feladatokból: ügyelet, rendezvények segítése, helyettesítés, tábori beosztások, stb.
- Feladata tanórán és tanórán kívül a tehetséges tanulók gondozása és a gyengék felzárkóztatása.
- Gondját viseli tanterme, szaktanterme állapotának, és folyamatosan rendben tartja és fejleszti azt. A rábízott technikai eszközökért anyagi felelősséggel tartozik.
- A pedagógus – helyzeténél fogva – elsősorban hiteles személyiségével, szaktárgyi tudásával és pedagógiai képességeivel hat. Ezek optimális megléte kedvezően motiválja a gyerekeket még az alacsony óraszámú tanított tantárgyak esetében is.

Osztályfőnök

- Az iskola pedagógusai munkájukat a jogszabályokkal összhangban, az intézmény Pedagógiai Programjának szellemében végzik.
- Élnek a nevelői szabadság lehetőségeivel, de azt alárendelik a tanulók érdekeinek és a kollektív – munkaközösségi vagy nevelőtestületi – döntéseknek.
- A pedagógiai programban, az éves munkatervben, a működési szabályzatban rögzített feladatok és előírások továbbá a nevelőtestületi döntések minden pedagógusra nézve kötelező érvényűek.
- Az osztályfőnököt minden évben az intézményvezető bízza meg.
- Feladatait illetménypótlékért látja el.
- Munkáját az iskola éves munkaterve és saját tanmenete alapján végzi.

Feladatai:

- Erkölcsei és jogi felelősséget vállal valamennyi rábízott tanulóért, az érdekekben kifejtett pedagógiai munkáért.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Meghatározza az osztálya előtt álló feladatokat, építve az iskola éves munkatervére és a közösségi foglalkozások tematikájára.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít.
- 1-3. osztályban részt vesz osztálya órarendjének kialakításában.
- Havonta értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Látogatja osztálya tanítási óráit, tapasztalatait megbeszéli az érintett pedagógussal.
- Felkészül és beszámol az osztályozó értekezleteken és az évfolyam értekezleten.
- Együttműködik az osztályában tanító szaktanárokkal, szükség esetén közös megbeszéléseket kezdeményez.
- Osztályában családlátogatáson vehet részt, a későbbiekben az új tanulóknál, illetve a problémás gyermekeknél teheti meg ezt.
- Figyelemmel kíséri és segíti osztályának DÖK munkáját.
- Kapcsolatot tart és segíti az osztály SZMK munkáját.
- Megszervezi az osztályszintű ünnepeket az éves munkaterv szerint.
- Felkészíti osztályát a hagyományos Tomori Gálára.
- Szervezi és lebonyolítja az osztály tanórán kívüli, szabadidős programjait.

- Kialakítja az osztályterem rendjét, esztétikus környezetet teremt a tanuláshoz.
- Az iskolai munkaterv szerint szülői értekezleteket és fogadóórákat tart.
- Kialakítja az osztály felelősi rendszerét és ellenőrzi annak működését.
- 4. 6. és 8. osztályban a tanév során figyelemmel kíséri a továbbtanulási igényeket, 8. osztályban végzi a beiskolázást.
- Foglalkozik az osztályában lévő gyermekvédelembe vont tanulókkal, kapcsolatot tart az iskolai gyermekvédelmi feladatokkal megbízott kollégával, pszichológussal.

Az osztályfőnök a nevelési folyamat kulcsembere. Személyisége, beszéde, cselekedetei, viselkedése, értékrendje példaként áll a gyerekek előtt.

Tekintélyét, hitelét maga teremti meg.

Felelős döntéseiért.

Felelős a rábízott, ill. az osztálynak átadott oktatástechnikai eszközökért, a tanterem felszerelésének állapotáért.

Szülői kérésre - évente egyszer három munkanapig - engedélyt adhat a tanulónak indokolt távolmaradásra.

Az intézményvezetőhöz intézett szülői kikérőt előzetesen véleményezi, és támogatását aláírásával hitelesíti.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE

Általános pedagógiai feladatok

Az iskolai szocializációt, a tanuló beilleszkedését az osztály, az iskola rendjébe, a másság, az egyéniség megértését, elfogadását segíti a szabadidős programok gazdag választéka és a két osztályfőnök 1-6 évfolyamig, valamint közösségi és drámaórák.

Tanulóink valós élethelyzeteket élnek meg, így fejlődik helyzetfelismerő és problémamegoldó, együttműködési képességük. Mindezek segítik a mentális harmónia, a lelki egészség megteremtését.

A nyitott iskola modell természetesen belső nyitottságot is jelent. Ezzel a lehetőséggel élve diákjaink fordulhatnak iskolai vagy magánéleti problémáikkal saját belátásuk szerint bármelyik pedagógushoz, iskolai dolgozóhoz.

A tanulási nehézségekre visszavezethető magatartási problémák megelőzését, leküzdését segíti a

fejlesztőpedagógus, utazó gyógypedagógus, az iskolapszichológus munkája. A problémamegoldás stratégiáját az osztályfőnök, az osztályban tanítók, a szakemberek és a szülők folyamatosan konzultálva dolgozzák ki, kísérik figyelemmel. Az iskolapszichológus szervezett iskolai foglalkozás, tanóra ideje alatt is végezheti az egyéni tanácsadást abból a célból, hogy a tanuló személyiségfejlődését elősegítse.

A többszörösen hátrányos helyzet miatt (rossz anyagi helyzet, ingerszegény környezet, lelki okok stb.) beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küszködő tanulók helyzetének javítása érdekében a gyermekvédelmi munkát koordináló is részt vesz a munkában. Segíti a kapcsolattartást a szülőkkel, szükség esetén a nevelési tanácsadóval ill. a területi Gyermekvédelmi Szolgálattal.

Minden intézkedés az Ifjúságvédelmi Törvényben leírtak szerint történik.

Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Szervezeti tevékenység

- Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal.
 - Évfolyam értekezletek, esetmegbeszélések, minden érintett bevonásával
- Szülő, tanuló és pedagógus kapcsolata
- A nevelők és a tanulók kölcsönös bizalomra épülő személyes kapcsolata
 - Tényfeltáró, helyzetelemző, segítő szándékú családlátogatások
 - A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése szaktanácsadással, külső szakemberek bevonásával

Tanórai tevékenység:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Egyénre szabott személyiségfejlesztő, hátrányokat kompenzáló értékelés.
- Felzárkóztató órák, foglalkozások.
- Pozitív szocializációs minták.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat vettük alapul. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint szervezzük a munkát:

- a feladatok megvalósításához a szakértői bizottság javaslataival összhangban hosszabb időszávot, keretet jelölünk meg ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén a sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése;
- az iskola pozitív megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segíti a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

A sajátos nevelési igényű tanulók speciális ellátását a kerület által e feladattal megbízott Prizma Egységes Módszertani Pedagógiai Intézet utazó fejlesztő pedagógusai és gyógypedagógusai látják el.

A Pedagógiai Program mellékleteként olvasható a fogyatékosági típusokra lebontott fejlesztő program. (Melléklet: A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének pedagógiai programja)

A tehetség és képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A tehetség, képesség kibontakozását segítik a szakkörök, tanfolyamok, nívó csoportok 7–8. évfolyamokon, különböző pályázatok. Szakkörök indulhatnak bármely területen az éves tantárgyfelosztás függvényében.

A tehetség gondozása 1-4. osztályig a tananyagon kívüli ismeretek bővítésével, feladatok megoldásával, tanulmányi versenyekre való felkészítéssel, képességek egyéni és/vagy kiscsoportos fejlesztésével a tanító feladata. A későbbiekben ezt a munkát a szaktanárok végzik.

A tanóra szervezésében kiemelt fontosságú a differenciált tevékenykedtetés, mely biztosítja a folyamatos tehetséggondozást a tanóra keretein belül is. A tanóra tervezésénél építünk az iskolai könyvtár és információs bázis biztosította lehetőségekre.

Minden évben részt veszünk a különböző tanulmányi versenyeken (kerületi, területi, országos), melyeket házi vetélkedések előznek meg. Rendszeresen szervezünk tantárgyi vetélkedőket, ahol a nem kerületi versenyre készülő tanulóink is sikerélményhez, új ismeretekhez jutnak. A versenyeken való minél szélesebb körű részvételre, a saját képességeik sokoldalú kipróbálására és fejlesztésére ösztönözzük tanulóinkat a kimagasló eredmények jutalmazási rendszerével.

A továbbtanulást, pályaválasztást elősegítendő a 8. osztályosoknak lehetőség szerint előkészítőt tartunk a felvételi tantárgyakból.

Fontosnak tartjuk a sportban tehetséges diákok felkutatását, támogatjuk versenyeken való részvételüket. Évente kiosztjuk a „Jó tanuló, jó sportoló” díjat.

Iskolánkban lehetőséget biztosítunk a szolfézs és a hangszeres oktatásra is a kerületi zeneiskola részére.

A hagyományosan évente megrendezett, az egész iskolát érintő programjainkon a DÖK bevonásával folyamatosan teret biztosítunk nem csak a szellemi, de az alkotói, szervezői, vezetői képességek kibontakozásának is.

Rendszeresen szervezünk kulturális foglalkozásokat (könyvtár-, színház-, kiállítás-, múzeum látogatásokat)

- Speciális tanítási óráink (dráma, sakk, néptánc) is elősegítik a képességek kibontakoztatását.
- Az iskolai testnevelés oktatásra alapozva kiemelten fontos feladat a sportban tehetséges tanulók támogatása.
- Támogatjuk tanulóink tevékenységét külső művészeti csoportokban, sportegyesületekben.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók korai kiszűrése – a zavarok felismerése, a tünetek feltérképezése, a hátrányok okának megállapítása – a sikeres felzárkóztató program alapja, és egyben minden pedagógus feladata.

Minden elsős tanulónál az első 6 hétben fejlesztőpedagógusunk elvégzi a Difer bemeneti mérést, az utazó logopédus a beszédképesség mérést, szükség esetén speciális, személyre szabott fejlesztő programot állítanak össze. Ennek segítségével a hátrányok nagy része már a bevezető és kezdő szakaszban leküzdhető.

1-4. évfolyamig kiscsoportos illetve egyéni foglalkozásokon, az osztálytanítókkal és az iskolapszichológussal folyamatosan konzultálva, együttműködve a részképességeket erősítik, a hátrányokat csökkentik, fejlesztő pedagógus igénybevételével.

Iskolai logopédiai foglalkozást vehetnek igénybe a nyelvi fejlettség vagy beszéd zavarait mutató tanulóink 1-4. évfolyamig.

Tartjuk a kapcsolatot a nevelési tanácsadóval. A súlyos tanulási nehézséggel (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia stb.) küzdő diákok – a szülők együttműködésével – speciális fejlesztésen vesznek részt. A további fejlesztést a kerületi szakszolgálat biztosítja.

A lelki okokból kialakuló tanulási nehézségek leküzdését segítik az osztályfőnökök, az iskolapszichológus, a szaktanárokat, és a szülőket is bevonva.

Az egyéb okokból (gyengébb képességű vagy sokat hiányzó tanulók) kialakuló lemaradások, hiányosságok pótlására korrepetálásokat szervezünk.

Az egyéni fejlődési ütemet is figyelembe véve a differenciált tanulásszervezés, a csoportokban, párosan és önállóan végzett munka erősíti illetve folytatja a megkezdett fejlesztő munkát.

Az ellenőrzés és értékelés során az írásbeli és szóbeli feleletek arányát alapvetően a tanulók személyisége és egyéni képessége határozza meg.

1-4. évfolyamon a munkát fejlesztőpedagógus is segíti.

1-6. évfolyamon a tanórán kívül a tanulási időt is felhasználjuk a tanulási módszerek megismertetésére.

A 7-8. évfolyamon igény szerint tanulószobát biztosítunk.

A továbbtanulás irányítása, segítése

Az iskola (elsősorban az osztályfőnök és a pályaválasztási felelős) a tanulási problémákkal küzdő tanulókat a pályaválasztás során sem hagyja magára.

Minden évben október 31-ig tájékoztatást tartunk:

- A 8-os szülőknek a középiskolai felvételi eljárásrendjéről, feladataikról a dokumentációval kapcsolatban,
- A 7-es tanulók szüleinek a továbbtanulás lehetőségeiről, tájékoztató kötelezettségükről.

A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz; a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Ennek érdekében:

- a kisebbeknél direkt (pl: felelősi rendszer), a nagyoknál közvetett (pl: csoportalakítási módok) pedagógiai módszereket választunk a közösség fejlesztéséhez
- rendezvények, műsorok, események szervezésekor kikérjük véleményüket, megbeszéljük a felmerülő ötleteiket, javaslataikat
- minden jól megoldott feladatnál alkalmazzuk a pozitív megerősítést.

Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani azt a képességet a közösségekben,

hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak megfogalmazni célkitűzéseket, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, az elvégzett munkát értékelni tudják.

Ennek érdekében:

- Osztályokban az osztály DÖK munkájának megszervezése:

-A DÖK keretében a tanulóknak lehetőségük van kezdeményezni a diákközgyűlés és egyéb fórumok megrendezését; gyűlést összehívni, ezt előkészíteni és lebonyolítani; tisztviselőket megválasztani, munkájukat ellenőrizni és értékelni. -A DÖK segítségével lehetőséget biztosítunk a közszolgálati diákszerepek vállalására, kulturális tevékenységek szervezésére (mint pl.: különböző szabadidős iskolai tevékenységek megvalósításában való aktív részvétel, iskolarádió, fal- és iskolaújság működtetése, versenyek, pályázatok meghirdetése).

- Táborok, kirándulások szervezésekor részfeladatok kiadása csoportoknak.

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 3-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

Tantárgyi vizsgák

A vizsgáztatás a tantárgyi tudás értékelésének régóta használatos módja, amely minőségileg különbözik az összes többi értékelési formától. Lényege, hogy lehetőséget ad a vizsgázónak számot adni iskolai életének egy tanév egy tantárgyának megszerzett tudásáról. A vizsga ez által a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésének eszköze. A most felnövekvő generáció számára a vizsgahelyzet már nem lesz ismeretlen az érettségi és a felvételi idejére.

Célja:

A tárgyi tudás rendszerező összefoglalása és a vizsgaszituáció gyakorlása.

E cél elérésének alapvető feltétele a megfelelő, alapos szaktárgyi felkészítés és az átgondolt és következetes pszichikai felkészítés.

A vizsga elvei:

Iskolánk humánusnak, a gyerekekre odafigyelőnek vallja magát. A vizsgázást nem a tanulók felesleges terhelésére vezettük be, hanem azért, hogy mire a gyermek találkozik az igazán téttel bíró vizsgaszituációval, ne legyen számára idegen a helyzet, minél jobban meg tudja felelni a kihívásnak.

A vizsga tárgya minden évben a tanítási órákon elsajátítható tananyag vagy ennek egy hangsúlyos része. A vizsga tulajdonképpen egy ünnepélyes keretek között lezajló szóbeli felelet. A vizsga érdemjegye csak pozitívan számítható be a tanuló osztályzatába, dokumentálásra kerül az e-naplóban, e-ellenőrzőben, bizonyítványban, a törzslapon.

A 4-7. évfolyam tanulóinak vizsgája a munkatervben meghatározott időpontban zajlik.

A nyolcadikosok vizsgájára magyar nyelv vagy matematika tantárgyból januárban kerül sor.

A vizsga szervezése

A választható tantárgyak körét a szakmai munkaközösségek a szülők vagy a diákönkormányzat kérésére, javaslatára a nevelőtestület két évente felülvizsgálhatja.

A vizsgán minden 4-8. osztályos tanuló részt vesz, s abból a tantárgyból tesz vizsgát, amelyet az adott év szeptemberében az osztály megbízott képviselője nyilvános sorsoláson kihúzott. A sorsolást minden tanévben szeptember 30-ig kell lebonyolítani. A kihúzott vizsgatárgy a következő évben nem kerülhet a vizsgatantárgyak közé.

A vizsga nyilvános.

Minden tanulónak egy bizottság előtt kell vizsgáznia.

A vizsgabizottság háromtagú. Az elnök, akit az igazgató írásban bíz meg, a vizsgáztató tanár, aki az adott tantárgyat tanító pedagógus és az osztály osztályfőnöke, aki egyben a jegyző.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók számára a vizsgára felkészítő tanár a fejlesztő pedagógussal egyeztetve határozza meg a felkészülésre meghatározott tételek számát és a felkészülés módját.

A vizsga ingyenes.

A 8. évfolyamon a vizsgát a felvételig való felkészülés érdekében januárban tartjuk úgy, hogy az a tanítás folyamatos menetét ne zavarja.

Rendkívüli esetben (tanárváltás, hosszantartó betegség stb.) a vizsgaszabályzattól igazgatói jóváhagyással el lehet térni.

A vizsga tartalma

A vizsgák tartalmát minden évben az adott szaktanár határozza meg, a tételsort legkésőbb október 30-ig kiadja a tanulóknak.

A közösen kidolgozott összes tételt legkésőbb 3 héttel a vizsga előtt a szaktanár köteles minden tanulónak kiadni.

Nyolcadik évfolyamon a vizsga tárgya mindenkor magyar nyelv és irodalom vagy matematika.

A vizsga tételeit, kérdéseit úgy kell megfogalmazni, hogy azokra a tanulók az éves tananyag - 8-ban az előző évek tananyagát is beleértve - alapján tudjanak válaszolni.

A vizsga csak szóbeli részből áll, azonban használhatók a vizsga során táblázatok, térképek, ábrák, kísérleti eszközök és a tábla is.

Amennyiben az első húzott tételre a vizsgázó nem tud értékelhető feleletet adni, új tételt húzhat, de az érdemjegye közepesnél jobb nem lehet (15-ös skálán 9-es, 5-ös skálán 3-as).

A vizsga értékelése

A vizsgabizottság a tanulók teljesítményét a vizsga végén szóban és érdemjeggyel értékeli az évfolyamon szokásos skála alapján.

A vizsgán szerzett érdemjegy a tanév végi osztályzatba pozitív irányban beszámítható.

Minden osztályban a legjobban vizsgázó tanulót az iskola külön oklevélben és jutalomkönyvben részesíti, melyet az igazgató ad át a tanévzáró ünnepélyen, illetve a ballagáson.

Eljárásrend

A vizsgáról csak hivatalos vagy orvosi igazolással lehet hiányozni, ez esetben a vizsgát későbbi időpontban teljesíteni kell.

A tételcímeket írásban kapják meg a tanulók. A tételek között "JOKER" tételnek is szerepelnie kell.

A tételcímeket a felelet elhangzása után vissza kell tenni.

A "JOKER" tétel kihúzására mindenkinek egyenlő esélyt kell adni, ezért azt minden esetben rögtön vissza kell tenni. Ezt a tételt kihúzó tanuló szabadon választhat azok közül a tételcímek közül, amik az asztalon vannak.

A vizsga során csak az iskola bélyegzőjével ellátott lapot lehet használni. Az a tanuló, aki nem megengedhető eszközöket használ (pl. puskázik), automatikusan elégtelen osztályzatot kap.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül, amit a bizottság tagjai aláírásukkal hitelesítenek.

A vizsga eredményét az osztályfőnök rögzíti az e-ellenőrzőben, a bizonyítványban, az e-naplóban és a törzslapon is.

Vizsgatárgyak lehetnek

4. évf. **csak olyan tantárgy húzható, amelyet osztályfőnök tanít	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom**	Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Matematika	Matematika	Matematika	Matematika	Matematika
Környezet- ismeret**	Természet- ismeret	Természet- ismeret	Biológia, egészségtan	
	Történelem és államp. ism.	Történelem és államp. ism.	Történelem és államp. ism.	
	Idegen nyelv	Idegen nyelv	Idegen nyelv	
Informatika*	Informatika*	Informatika*	Földrajz	
			Fizika	
			Kémia	

*** Informatika – Nulladik tétel**

Az informatika tantárgy tanításának elsődleges célja az, hogy – a fejlesztési követelmények megvalósulása érdekében – mindvégig kiemelten jelenjen meg az informatika sokoldalú alkalmazhatósága, és domináljon gyakorlati szerepe. Ne elméleti szakismeretek pontos megtanulására és „felmondására” törekvő tantárgy legyen, hanem engedje a tanulókat az IKT - eszközökkel tevékenykedni, kísérletezni, alkotni.

Ennek szellemében a Tomori Pál Általános Iskolában a vizsgák rendszerébe a következő módon kerül beépítésre az informatika:

4., 5., 6. osztályban egy nulladik tétel jelenik meg a vizsgatételsorban, olyan tananyaghoz kapcsolódóan, melyet február hónappal bezárólag feldolgoznak a gyerekek. A tétel valamely, a tananyaghoz kapcsolódó, számítógéppel elkészítendő feladat, melyet elkészülte után, legkésőbb április 30-án a vizsgáztató tanárnak a tanuló küld el e-mail-ben.

A feladatot és elvárásait a vizsgáztató tanár az osztályt tanító informatika tanárnak e-mailben küldi el nov. 30-ig, aki ezt levélben nyugtázza.

Az informatika tanár március-április hónapban órakeretből 4 órát a vizsgára szánva felkészíti a

tanulót a nulladik tétel "kidolgozására", elküldésére. A tantárgyi kérdésekbe nem szól bele, csak informatikai szempontból vizsgálja a projekt megvalósulását.

A feladatot a tanuló a már megismert programok valamelyikével oldja meg. A feladat megoldása a vizsgára bocsátás feltétele, a vizsga jegyébe nem számít bele. A tanuló informatika jegyet kap a munkájára.

A MESTERMŰ ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK SZABÁLYZATA

Kiírásáról a tantestület dönt évente és az éves munkatervben megjelenik.

Január 30-ig a 8. osztályokban tanító kollégák, vagy akiket a diákok felkérnek, kiírják a témaköröket és a hozzá tartozó ajánlott irodalmat. A tanulók önállóan is választhatnak témakört és konzulens tanárt, tanítót.

A tanuló február 28-ig adja be a jelentkezését írásban a választott témára a felkért pedagógusnak. A szaktanárok és a tanulók havonta egyszer konzultálnak a kidolgozandó feladatról. Az addig elkészült anyagot a pedagógus aláírásával látja el.

A mestermű leadási határideje május 15. A beadott alkotásokról a felkért szaktanár, írásos véleményt készít. A bírálóbizottságban két pedagógus, két 7. osztályos tanuló, két DÖK-képviselő és az intézményvezető vesz részt.

A díjakat ünnepélyes keretek között a ballagáson adja át az intézményvezető

Pályaművet a következő témakörökben lehet beadni: tantárgyi és tantárgyon kívüli tudományos vagy művészeti alkotás.

Pl:

Makett

Fafaragás

Kerámia

Gyöngyfűzés

Hímzés

Zeneszerzés

Olimpiai-összefoglaló, VilágSport összefoglaló

Híres magyar sportolók

Elektronikus prezentáció

Tantárgyakhoz kapcsolódó elemzések

Műfordítás

Díjazás:

Pénzjutalom és oklevél

A díjakra szánt összeget az iskola alapítványától igényeljük.

Osztályozó-, különbözeti- és javító vizsgák

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Különbözeti vizsgát kell tennie az átjelentkező tanulóknak azokból a tárgyakból, melyeket előző iskolájukban a bizonyítvány bejegyzései alapján nem tanultak.

Javítóvizsgát tehet a tanuló az iskola igazgatója által meghatározott időpontban (augusztus 15-étől augusztus 31-éig), ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A szóbeli vizsgát a tanuló három fős bizottság előtt teszi, melynek legalább egy tagja szaktanár. A szóbeli vizsgán a vizsgabizottság a szóbeli felelet értékelési elvei szerint minősít. Az írásbeli vizsga időtartama maximum 60 perc. Két vizsga között 15 perc szünetet kell biztosítani a tanuló számára. A tanuló az iskola pecsétjével ellátott feladatlapon és jegyzetpapíron dolgozhat. Az írásbeli munkát a szaktanár javítja. Az írásbeli vizsga értékelésének elvei megegyeznek a felmérések és témazárók százalékos értékelési elveivel. A vizsga követelményei megfelelnek a tantárgy kerettantervben meghatározott követelményeknek. A tanulók a teljesítményükre a pedagógiai program elvei szerinti, az évfolyamnak megfelelő értékelést kapnak.

A SZÜLŐ, TANULÓ, PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Általános elvek

Az iskola érdeke és kötelessége a folyamatos együttműködés kialakítása és fenntartása a szülőkkel. Felelőssége és szakértelme feljogosítja, hogy egy-egy kérdésben irányítsa a szülők nevelő munkáját, kérésekkel és tanácsokkal forduljon a családokhoz. A családok sajátos feladatait és felelősségét az iskola nem veszi át, sőt igényt tart arra, hogy a szülők gyermekük személyiségének ismeretével és egyéni tapasztalataival segítsék az iskola, a pedagógusok munkáját.

Nevelési kérdések megoldásában partnerként kezeljük a szülőket. Nemcsak a tanárok pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztésére törekszünk, hanem arra is, hogy ismereteinket átadjuk a szülőknek is.

A partnerközpontú működés alapja a folyamatos párbeszéd, információcsere, a lehetőségek, szándékok folyamatos egyeztetése.

Ezért már az iskolába lépés előtt a szülőknek lehetőséget adunk az iskolai élet megismerésére. A nyílt napon a szülők beülhetnek a leendő elsős pedagógusok óráira. A szülők szülői értekezleten, a gyermekek pedig iskolahívogató foglalkozásainkon ismerkedhetnek tanítóikkal. A bemutatkozó értekezleten az igazgató ismerteti intézményünk célkitűzéseit, pedagógiai programját, vállalásainkat, az egész napos oktatás előnyeit és az ehhez kapcsolódó feltételeket. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők tudják, mi az, amit az iskola garantálni tud, de arról is őszintén beszélünk, milyen elvárásokra számíthatnak.

Fontosnak tartjuk az óvodákkal való kapcsolat erősítését, ezért az iskolánk körzetébe tartozó óvodavezetőkkel folyamatos párbeszédet kezdeményezünk: meghívjuk az óvónőket első osztályainkba, ahol megfigyelhetik volt óvodásaik iskolai munkáját, beilleszkedését. Az érdeklődő óvónőket nagycsoportos óvodásaikkal szívesen látjuk, ekkor az óvodás gyerekek bepillantást nyerhetnek az iskolai életbe.

A szülőknek minden év elején írásos tájékoztatást adunk a tanév rendjéről, az iskolai programokról: ünnepélyek, rendezvények, tanítás nélküli munkanapok, iskolai szünetek, az ebédbefizetés rendje, a szülői értekezletek, fogadóórák időpontja.

Együttműködés

Az eredményes együttműködés feltétele, hogy a pedagógus:

- Folyamatosan tájékoztatást nyújtson a szülőknek az iskola nevelési, oktatási, képzési célkitűzéseiről és eredményeiről, az osztályközösség és a gyermekek fejlődésének tapasztalatairól.
- Ellensúlyozza a szülők esetleges nevelési hiányosságait.
- Adjon tanácsokat a különleges nevelési eljárásokat igénylő gyermekek szüleinek és hívja fel figyelmüket a különböző szakszolgálatok nyújtotta lehetőségekre.
- Szükség esetén vegyen igénybe gyermekvédelmi és egyéb hatósági segítséget a feladatait elhanyagoló szülőkkel szemben.

Az eredményes együttműködés feltétele, hogy a szülő:

- Megtegyen minden tőle elvárhatót gyermeke fejlődéséért.
- Rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal.
- A szülő kapcsolódjon be az iskola életébe: feladatok vállalása, a tanulók művelődésének, testedzésének, szabadidős tevékenységének gazdagítása érdekében.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai

A kapcsolattartás fórumainak időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

Családlátogatás (a gyermekvédelmi szempontokat is figyelembe véve).

Feladata: a gyermek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Személyes kapcsolat, kölcsönös bizalom kialakítása, mely feltétele a hatékony együttműködésnek.

Szülői értekezlet

Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés, párbeszéd kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól
- a helyi tanterv követelményeiről
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról és szorgalmáról
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról

A szülők kérdéseinek, véleményének javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Lehetővé tenni a szülők egymás közötti kommunikációját

Fogadóóra:

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozási, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

1-4. évfolyamig a szülők és pedagógusok napi kapcsolatban vannak, melyet a délutáni hazabocsájtás ideje biztosít.

5-8. évfolyamig az őszi és a tavaszi félévben egy-egy alkalommal az éves munkatervben meghatározottak szerint.

Nyílt tanítási nap

Feladata: hogy a szülő betekintést nyerjen gyermeke tanórai munkájába, ismerje meg személyesen gyermekét iskolai helyzetben.

Évente az őszi félévben egy alkalommal.

Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

Egyéb lehetőségek

- Tanévnnyitó, tanévzáró ünnepélyek, ballagás
- Művészeti gálaműsor, karácsonyi koncert
- ÖKO nap
- Iskolai évfordulókkal kapcsolatos rendezvények
- Téli vásár
- Farsang
- Kirándulások, rendezvények szervezésénél, lebonyolításánál szülői segítség igénybevétele
- Nyílt órák
- Iskolahívogató

A szülői munkaközösség értekezletei

Feladata: Az osztályok szülői képviselői közvetlenül tájékoztatják az iskola vezetőjét és egymást a többséget is érintő problémákról, feladatokról, eredményekről. Javaslatot tesznek, véleményt mondanak az iskola egészét érintő tevékenységekről, fejlesztésekről, tervezett változtatásokról.

A fogadóórák rendje

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára.

Az intézmény tanévenként legalább két, a munkatervben rögzített időpontú, rendes szülői fogadóórát tart.

A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívja az intézményi fogadóórára, szükség esetén rendkívüli fogadóórára.

Ha a gondviselő a munkatervi fogadóórán kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetni az érintett pedagógussal.

Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha a találkozást a pedagógus kezdeményezi. Az egyeztetett időpontban való találkozás a szülő és iskola között bármely munkanapon realizálható.

A kapcsolattartás egyéb formái

A szülők, és a tanulók saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül, vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatójához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével, vagy a szülői szervezettel.

A szülőkkel való kapcsolattartást segítik az iskola dokumentumai, melyek nyilvánosak, mindenki számára elérhetőek, megtekinthetőek.

Ezek a dokumentumok a következők:

Szervezeti és Működési Szabályzat

Pedagógiai Program, Helyi tanterv

Házirend

Az SZMSZ, a Pedagógiai Program, a Helyi tanterv egy példánya megtekinthető az iskola könyvtárában, az igazgatói irodában, az iskola honlapján.

A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) meg kell ismernie. A házirend egy-egy példánya megtekinthető az iskola könyvtárában, az iskola nevelői szobájában, az iskola igazgatójánál, az iskola

igazgatóhelyettesénél, az iskola honlapján. A házirendet az iskolába történő beiratkozáskor a szülők megismerhetik.

Az iskola dokumentumairól minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az intézmény vezetőjétől és helyetteseitől az érintettek fogadó óráján.

A szülői munkaközösség

A Szülői Munkaközösség tagjait a tanulók szüleinek több mint 50%-a választja meg. Az intézmény minden osztályában, a tanév első szülői értekezletén, nyílt szavazással két fő SZMK tag kerül megválasztásra. Segítik az osztályfőnök munkáját a szabadidős programok szervezésében, segítenek kísérésben, zsűrizésben, stb.

Az osztályok szülői munkaközösségeivel az osztályfőnökök tartanak kapcsolatot.

A szülői szervezet:

A Szülői Munkaközösség tagjai (osztályonként 2 szülő) alkotják az iskolai szülői szervezetet. A szülői szervezet maga választja meg elnökét. Ez a szülői szervezet jogosult eljárni valamennyi szülő képviselőjében, illetve az intézmény egészét érintő ügyekben.

A szülői szervezettel való együttműködés szervezése az igazgató feladata. Az igazgató és a szülői szervezet elnöke az együttműködés tartalmát és formáját évente az iskolai munkaterv és a szülői szervezet munkaprogramjának egyeztetésével állapítják meg.

Ha a szülői szervezet az intézmény működésével kapcsolatos valamely kérdésben véleményt nyilvánított, vagy a nevelőtestület hatáskörébe tartozó ügyekben javaslatot tett, a nevelőtestület tájékoztatásáról, illetőleg a vélemény és a javaslat előterjesztéséről az intézményvezető gondoskodik.

Az iskolai szülői munkaközösség véleményezési jogkörrel rendelkezik, a Köznevelési Törvény 72. § alapján.

Véleményezi az iskola Pedagógiai programját, Házirendjét, Munkatervét, valamint a Szervezeti és működési szabályzat azon pontjait, amelyek a szülőkkel, illetve a tanulókkal kapcsolatosak, véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szülőkkel és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, véleményezi a tankönyv és taneszköz rendelést, alsó tagozaton a tankönyvcsomag tömegét.

EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREINK

Fenntartó és működtető

A Közép-Pesti Tankerületi Központ biztosítja és ellenőrzi az iskola törvényes működését. Biztosítja a személyi és anyagi hátteret, segíti az iskola irányítását és működését. Biztosítja az épület takarítását, karbantartását, működését, fejlesztését, biztonságát. Az iskola technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei az iskolai életnek. Az iskolában az üzemeltetési koordinátor irányítja munkájukat.

Partnereink

A Budapest Főv. XIII. ker. Önkormányzat.

Közalkalmazotti Tanács

A három fős KT maga választja meg elnökét. Külön szabályzata szerint működik.

Véleményt mond a jóléti célú pénzeszközök felhasználásáról és az iskolát jelentősen érintő kérdésekről. Ezekről rendszeresen informálja a közalkalmazottakat. Működését a hatályos jogszabályok szerint végzi.

Az intézményi tanács

Az iskolában a nevelő-oktató munka segítésére, valamint az iskolahasználók érdekeinek jobb képviselésére intézményi tanács működik.

Működését saját belső szabályzata szerint végzi a hatályos jogszabályok alapján.

Külső kapcsolatok

Az iskolát a külső kapcsolatokban intézményvezető képviseli. Az igazgatóhelyettesek a vezetői munkamegosztás szerint és az igazgató megbízása alapján tartják kapcsolatot külső szervezetekkel.

Fontosnak tartjuk az óvodákkal való kapcsolat erősítését, ezért az iskolánk körzetébe tartozó óvodavezetőkkel folyamatos párbeszédet kezdeményezünk: meghívjuk az óvónőket első osztályainkba, ahol megfigyelhetik volt óvodásaik iskolai munkáját, beilleszkedését. Az érdeklődő óvónőket nagycsoportos óvodásaikkal szívesen látjuk, ekkor az óvodás gyerekek bepillantást nyerhetnek az iskolai életbe.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart az iskolai munka megfelelő szintű irányításának

érdekében

- a fenntartóval
- a működtetővel
- a kerületi gyermek-egészségügyi intézményekkel
- a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIII. Kerületi Tagintézményével
- a Prizma EGYMI-vel
- a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálattal
- a XIII. kerület Önkormányzat Prevenációs Központjával
- a HÍD Családsegítő Központtal
- az iskola körzetéhez tartozó óvodákkal
- a kerületben működő általános iskolákkal
- a kerületben működő középiskolákkal
- az Angyalföldi József Attila Művelődési Központtal
- Szent Mihály Plébániával
- a XIII. kerületi Református Gyülekezettel
- a Láng Művelődési Központtal
- az Angyalföldi Gyermek és Ifjúsági Házzal
- a Szabó Ervin Könyvtár Mosoly utcai Fiókkönyvtárával
- a kerületi sportintézményekkel, sportegyesületekkel
- Rendőrséggel
- a kerületi tehetségpontokkal.

Az intézmény figyelemmel kíséri a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével és megszüntetésével kapcsolatos feladatokat. Az ifjúságvédelem az intézmény összes dolgozójának alapvető feladata.

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

A felvétel és átvétel helyi szabályai

Beírás rendje

A szülők bemutatják a tanuló lakóhelyét igazoló okiratot. A döntést követően leadják a titkárságon

a tanuló bizonyítványát és a tanulóra vonatkozó esetleges szakvéleményeket. A szülők beiratkozáskor minden esetben írásban nyilatkoznak a Pedagógiai Program elfogadásáról és a hozzájárulásukról az iskolai rendezvényeken készült fotók és videók nyilvános megjelenéséhez.

Az új tanulót az iskolatitkár beírja a beiratkozási naplóba és a KIR rendszerbe.

A tanuló elhelyezéséről az adott évfolyamon az intézményvezető dönt az osztályfőnökök javaslata alapján: elsősorban az osztálylétszám alapján, de figyelembe kell venni pedagógiai szempontokat is.

Körzetes tanuló felvétele

Ha körzetes tanuló jelentkezik az iskolába, fel kell venni. Elutasítani csak férőhely hiányában lehet. Amennyiben a szülő a törvényileg előírt maximált létszám elérése ellenére ragaszkodik a felvételhez, az iskolának az intézmény fenntartójától kell engedélyt kérnie.

Nem körzetes tanulók felvétele

A felvételi és átvételi kérelmeket az intézményvezető bírálja el, egyeztetve az érintett pedagógusokkal. A döntést megelőzően a leendő osztályfőnökök és a fejlesztőpedagógus beszélgetnek a szülőkkel és a gyermekkel, áttekintik a benyújtott dokumentumokat, benyomásaik alapján javaslatot tesznek a felvételre vonatkozóan. A szülők kérésére, maximum 3 próbanap formájában, lehetőséget biztosítunk az osztályközösséggel, az iskola programjával való ismerkedésre.

Külföldi tanulók felvétele:

Ha Magyarország területén élő, tartózkodási engedéllyel nem rendelkező kiskorú nem magyar állampolgár kéri a felvételét az intézménybe, a felvételkor igazolnia kell, hogy a szülői felügyelettel kapcsolatos feladatokat ki látja el, továbbá hogy az iskolai tanulmányokhoz szükséges feltételekről ki gondoskodik.

Ha az iskolai tanulmányok folytatását a magyar nyelv ismeretének hiánya vagy a külföldi és a magyar iskola követelményrendszere közötti eltérés gátolja, az igazgató - a szülő egyetértésével - az évfolyam megismétlését engedélyezheti úgy is, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt. A foglalkozások idejét, az annak keretében oktatott ismeretek körét, az ismeretek elsajátításáról történő számadás módját az igazgató állapítja meg.

A tanulói jogviszony megszűnése

A tanuló mindaddig az iskolával van jogviszonyban, amíg az őt átvevő intézmény kiadja számára

a befogadó nyilatkozatot.

E nyilatkozat alapján az iskolatitkár beírja a távozási naplóba és a KIR rendszerből kiírja.

A nyolcadik osztályt sikeresen elvégző tanulók jogviszonya a tanév végével szűnik meg.

Beiratkozás az első osztályba

Az intézmény fenntartója megküldi az intézménynek a beiratkozás időpontjáról szóló felhívást, amely az iskola kapujára kerül kifüggesztésre.

Beiratkozáskor a szülők leadják a gyermekről írt óvodai szakvéleményt és bemutatják a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyát, TAJ kártyát. Megismerhetik az iskola házirendjét.

A szülők írásban nyilatkoznak a Pedagógiai Program elfogadásáról.

A tanulói jogviszony létesítésének szabályait és eljárásrendjét az érvényben lévő jogszabályok tartalmazzák.

Jogviszony létesítést követően a szülők megkapják az étkezési és tankönyvtámogatási igénylőlapot, valamint a tanszer- és tankönyvlistát, megrendelhetik a diákigazolványt. Iskolánk beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a fenntartó által meghatározott eljárásrend szerint az intézmény vezetője dönt.

A tanulók sorsolás útján történő felvételének eljárása

A körzetes tanulók felvétele után létesíthet jogviszonyt az egyéb lakhellyel rendelkező tanulókkal az intézmény vezetője, a jogszabályban meghatározottak szerint. Ha a fennmaradó helyekre jelentkezők száma több mint a férőhely, úgy a jelentkezők között nyilvános sorsolással kell dönteni. A kitűzött időpontra minden érintettet meg kell hívni a sorsolást megelőzően legalább 15 nappal. A sorsolás menetét jegyzőkönyvezni kell, eredményéről határozatban kell értesíteni a jelentkező tanulók szüleit, melyet az intézmény vezetője ad ki. A sajátos nevelési igényű és a különleges helyzetű tanuló sorsolás nélkül felvehető. Különleges helyzetű tanuló: szülője, testvére tartósan beteg, testvére az intézmény tanulója, a szülő munkahelye az iskola körzetében van, az iskola a lakhelyétől 1 kilométeren belül van.

Átjárhatóság

Beiratkozásról tanév közben a szülő kérésére, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának

figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt.

A 2-8. évfolyamra körzeten kívüli tanuló jelentkezésekor az intézményvezető minden esetben kikéri az érintett osztályfőnökök és a fejlesztőpedagógus véleményét. Felvétel esetén a szülő írásban elfogadja a helyi pedagógiai program sajátosságait. A más iskolákból különböző évfolyamokra hozzánk érkező gyerekek számára biztosítjuk a rugalmas beilleszkedés és felzárkózás lehetőségét.

Átmeneti felzárkóztató foglalkozást biztosítunk azoknak a hozzánk beiratkozott tanulóknak, akik más iskolákból érkezve lemaradtak valamely tantárgy követelményeinek elsajátításában.

A TANKÖNYVELLÁTÁS RENDJE

A tankönyvellátás rendjét iskolánk a következő jogszabályok alapján szabályozza:

17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet és annak módosításai

Az iskola vezetője minden év április 20-ig köteles felmérni, hány tanulónak kell vagy lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból, könyvtárszobából történő tankönyvkölcsönzés útján, hányan kívánnak használt tankönyvet igénybe venni vagy új tankönyvet vásárolni. Az intézmény vezetőjének minden év június 10-ig tájékoztatni kell a szülőket arról, hogy várhatóan mely tanulók lesznek jogosultak ingyenes tankönyvellátásra. A felméréssel egyidejűleg tájékoztatást kell adni arról, hogy más támogató nem tud biztosítani további tankönyv-támogatási kedvezményt.

A tankönyvrendelés határideje április utolsó munkanapja. A tankönyvrendelés módosításának és a normatív kedvezményekben részesülők feltüntetésének határideje június 30. Pótrendelés határideje szeptember 5.

A tankönyvek országos megrendelése, beszerzése és az iskoláknak történő eljuttatásának megszervezése, valamint a tankönyvek vételárának beszedése állami közérdekű feladat, amelyet a Könyvtárellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (Könyvtárellátó) lát el.

A Könyvtárellátó segítséget nyújt a használt tankönyvek iskoláknak történő forgalmazásában, kölcsönzésében, a szükséges tankönyvek, ajánlott és kötelező irodalom beszerzésében, a külföldi tankönyvek beszerzésében.

A tankönyvek megrendelését, a tankönyvrendelés módosítását, a pótrendeléseket a Könyvtárellátó által működtetett elektronikus információs rendszer alkalmazásával kell megküldeni a Könyvtárellátónak, a tankönyvrendeles.kello.hu oldalon. A tankönyvrendelést oly módon kell

elkészíteni, hogy – a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése – az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutást.

A Könyvtárellátó tankönyvellátási szerződést köt – a központ bevonásával – az iskola tankönyvellátása érdekében.

A tankönyvhöz való hozzáférés nem függhet a család anyagi, jövedelmi helyzetétől. Iskolánk az állami tankönyvtámogatás és a tankönyvbeszerzés rendszerével biztosítja, hogy a tankönyvvé nyilvánított taneszköz minden tanulónak a rendelkezésére álljon.

2017. szeptember 1-jétől az állam az általános iskolába járó tanulók részére térítésmentesen biztosítja a tankönyveket.

Ingyenes tankönyvek biztosításának lehetősége az iskolában:

- új tankönyvek vásárlása,
- tartós tankönyvek könyvtári kölcsönzése.

MELLÉKLETEK

A két osztályfőnök munkamegosztás alapján elvégzendő feladatai:

Feladat	Név:	Név:
Elkészíti a tanév közösségi foglalkozásainak munkatervét.		
Folyamatosan végzi a szükséges adminisztratív teendőket:		

Pedagógiai Program 2018

e-napló folyamatos ellenőrzése		
a tanulók üzenő füzetének és az e-ellenőrzőjének figyelemmel kísérése (beírás, aláíratás, belépés)		
statisztikák kitöltése, beadása határidőre		
bizonyítvány megírása		
törzslap (anyakönyv) megírása		
Figyelemmel kíséri, ill. szedi a különböző pénzeket:		
táboriskola		
osztályprogramok stb.		
Elektronikusan is (a belső levelezési rendszeren keresztül) tartja a kapcsolatot.		

HELYI TANTERV

Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola

2018

A tananyagokat és követelményeket a tantervek tartalmazzák, melyek az iskola honlapján megtekinthetők: www.tomoriiskola.hu

Iskolánk az 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet ajánlott kerettantervei alapján készítette el a helyi tanterveit.

A tantervek jellemzői

Iskolánk a jelenleg hatályos kerettanterv alapján kidolgozott helyi tantervet használ.

A helyi tanterv biztosítja, hogy az alapfokú nevelés-oktatás pedagógiai szakaszában a bevezető és kezdő szakaszban a tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanulói közreműködésre építve, az érdeklődés felkeltésére, a problémák felvetésére, a megoldáskeresésre, és a tanulói képességek fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányuljon. Az alapozó és a fejlesztő szakaszban a tanulói terhelés a tanulói képességekhez igazodva növekszik.

A helyi tanterveket a NAT érvényességének megfelelően rendszeresen felülvizsgáljuk, szükség esetén az időkeret legfeljebb 10%-ának felhasználásával átdolgozzuk.

Saját készítésű helyi tantervek

Dráma 1-4. évfolyam
Néptánc 2-5. évfolyam
Informatika 4-5. évfolyam
Angol, német 3. évfolyam
Sakk 3. évfolyam

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak felmenő rendszerben

A meghatározottakon felül kötelező, kötelezően választandó tanórai foglalkozások

Az 1-4. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Informatika				1
Dráma	1	1	1	1
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Idegen nyelv			1	3
Környezetismeret	1	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	6
Matematika	4	4	4	4
Rajz	2	2	2	2
Testnevelés + néptánc	5	4+1	4+1	4+1
Kötelező óraszám + Szabadon tervezhető órakeret	23+2	23+2	22+3	24+3
A napközis időkeret terhére tervezett foglalkozások				
Tehetséggondozásra	1 (Társas)	1 (Társas)	1 (Sakk)	1 (Közösségi)
Közösségi	1	1	1	
Szabadidő	8	8	8	7
Tanulás	5	5	5	5
Összesen	40	40	40	40
Finanszírozott időkeret + tehetséggondozás	52+1	52+1	52+1	55+1

Pedagógiai Program 2018

Az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszere és óraszámai

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Biológia Egészségtan			1	2
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Fizika			2	1
Földrajz			2	2
Dráma	1	1		
Idegen nyelv	4	4	4	4
Informatika	1	1	1	1
Kémia			1	2
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	1	
Természetismeret	2	2		
Testnevelés + néptánc	4+1	5	5	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Kötelező óraszám + szabadon tervezhető órakeret	26+2	25+3	28+3	28+3
A napközis időkeret terhére tervezett foglalkozások				
Tehetséggondozásra	1 (Termtud. gyak.)	1 (Termtud. gyak.)	1 (*Termtud. gyak.)	1 (*Termtud. .gyak.)
Szabadidő	6	6		
Tanulás	5	5		
Tanulószoza			8	8
Összesen	40	40	40	40
Finanszírozott időkeret + tehetséggondozás	51+1	51+1	56+1	56+1

*A természettudományos gyakorlatot hetedik évfolyamon a biológiát, nyolcadik évfolyamon a

fizikát oktató pedagógus tartja.

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Tanulócsoportok

Alapelv, hogy 6. évfolyamig a tanulási képességeket tekintve heterogén csoportokat alkotunk, 7-8. évfolyamon, a középiskolai felvételire való hatékonyabb felkészítést segítve, homogén csoportokat szervezünk.

1. osztálytól a párhuzamos osztályok kialakításánál figyelembe vesszük a nemek arányát, a sajátos nevelési igényű tanulók számát, a tanulók életkorát, a szülők kérését, illetve egyéb pedagógiai szempontokat.

3. osztálytól a választott idegen nyelv szerint alakítjuk a nyelvcsoportokat.

Az informatika és sakk csoportbontást az erre a célra kialakított terem befogadóképessége teszi szükségessé.

Az egyéb közismereti órák bontásának célja a személyre szabott fejlesztés megvalósítása.

A technika órák bontása a tanulók gyakorlati foglalkoztatását teszi lehetővé.

Magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyból a csoportok kialakításának célja az egyéni képességekhez igazodó sikeres felvételi vizsgára való felkészítés.

Nevelőtestületi döntés alapján bármely tantárgyból lehet csoportot bontani 1-8. osztályban a tantárgyfelosztás adta lehetőségeket figyelembe véve.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Foglalkozások 1-2. évfolyamig a tanulás, 3-6. évfolyamig a szabadidő és tanulás óra időpontjában vagy – ha a szülő vállalja, – 16:00 után; 7-8. évfolyamon 14:00 után szervezhetők.

Iskolai sportkör

Az iskolában Iskolai Sport Kör – ISK működik, amely az iskolával kötött külön megállapodás alapján a testnevelés tanórákat kiegészítve, délutáni sportfoglalkozással biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A

szakkörök lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi jellegűek, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Előkészítő

A 8. évfolyamon a továbbtanulás elősegítésére szervezett foglalkozások.

Tehetséggondozás

A 1-8. évfolyamon a tanulás órán képességfejlesztő szaktárgyi foglalkozások közül választhatnak a tanulók. A foglalkozások célja a tárgyi tudás magasabb szintű elsajátítása és a versenyekre való felkészítés. A foglalkozásokra meghívott tanuló legalább fél évig köteles részt venni az általa választott tehetséggondozáson.

Tanulószoba

A 7-8. évfolyamon lehetőséget biztosítunk tanulóinknak a házi feladat elkészítéséhez pedagógus segítségével.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók: A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle – szaktárgyi, sport, művészeti stb. – versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai közösségei vagy a szaktanárok végzik.

Korrepetálás, fejlesztés

A lemaradó vagy tanulási részképesség zavarral küzdő tanulók számára lehetőség szerint egyéni foglalkozásokat szervezünk, ahol segíteni tudjuk a tanulásban való sikerebb előmenetelüket.

Iskolai könyvtár: A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN ÉS A HELYI TANTERVEKBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATAINK

A képzés szakaszai

A bevezető szakasz (1-2. évf.)

Legfontosabb feladatunk, hogy zökkenőmentessé tegyük az óvoda és iskola közötti átmenetet. Ez határozza meg módszereinket, eszközeinket: hosszabb szabadidő, közös étkezések, ráhangoló beszélgetések; az óvodai életrendhez közelítő élettér-szervezés: beszélgető sarok, játszósarok, kuckó kialakítása, könnyen mozgatható padok stb.

Az iskolai szocializáció kialakítása hosszabb, 2-3 hét helyett több hónapra nyúlik, lehetőséget adva a tökéletes akklimatizációra.

A csoport osztályközösséggé alakítását segítik a gyakori tanulmányi séták, kirándulások, osztálykeretben tartott ünnepek (születésnap, névnap, az évkör ünnepei stb.).

2. évfolyamon a tanulási zavarokkal küzdő gyerekek nagy többsége olyan hátrányokkal indul, amelyek célirányos, speciális fejlesztéssel az alapozó években leküzdhetők, ill. csökkenthetők, pl.: Ayres terápia, INPP-terápia.

A kezdő szakasz (3-4. évf.)

Tanulóinkat – egyéni fejlődési ütemük figyelembe vételével, az ön- és társismeret, az önértékelés korai kialakításával és fejlesztésével – eljuttatjuk az alapvető képességeik és készségeik olyan állapotába, amely lehetővé teszi számukra az eredményes tanulást.

Az alapozó funkciókat erősíti a fejlesztőpedagógus munkája. Kiscsoportos, ill. egyéni foglalkozások keretében azokat a részképességeket erősíti, amelyek szükségesek az írni, olvasni, számolni tanulásban, továbbá amelyek az önálló tanuláshoz segítenek hozzá.

Az új tantárgyakkal való ismerkedés fokozatosan történik, és játékos formában zajlik.

Alapozó szakasz (5-6. évf.)

Ebben a harmadik periódusban a gyerekek az intenzív alapozási szakaszban vesznek részt.

Ez a fejlesztés a gyermek már meglévő képességeit, jártasságát, készségeit mélyíti el.

Az 5-6. osztályban – a gyerekek életkori sajátosságait, az iskolahasználók (szülő - gyerek) igényét figyelembe véve – törekszünk arra, hogy egy osztályban ugyanazok a pedagógusok vezessék a napközis időkeret terhére szervezett, a program alapját képező szabadidős és tanulási

foglalkozásokat. A felzárkóztatást, képességfejlesztést ebben az időszakban a differenciált órai munka, a hagyományos korrepetálás, csoportbontások és szakkörök segítik.

Fejlesztő szakasz – Az általános iskolai szakasz (7-8. évf.)

Az órai munka szervezésében egyre nagyobb tere van az önálló ismeret-feldolgozásnak, kutatómunkának, projektoktatásnak. A felzárkóztatást és tehetséggondozást a korrepetálások, csoportbontások és a szakkörök segítik.

A középiskolai felvételig készít fel a nívócsoportok kialakítása magyar nyelv és irodalom és matematika, illetve idegen nyelv tantárgyból. A 8. osztályosok vizsgája magyar nyelv és irodalom vagy matematika tantárgyakból történik. A vizsgát – az előző évfolyamoktól eltérően – az első félév végén tartjuk meg.

A képzés belső tartalmi arányai

A képzési idő arányaiban jelentős mértékű és tudatos váltást, változtatást hajtottunk végre.

Nagyobb arányú lett az anyanyelvi nevelésben a beszédművelés, a kommunikáció területén szükségesnek ítélt anyag- és óraegységet növeltük.

A magyar órákon kívül a dráma tantárgy keretében is ez külön témakör.

A logikus gondolkodás fejlődését, a matematikatanítás hatékonyságát segíti a sakk- és informatika foglalkozás, a megfigyelésen és tapasztaláson alapuló természettudományos oktatás.

A tantervbe beépítjük az egészségnevelési, környezetvédelmi és fogyasztóvédelmi programot.

Elegendő időt kívánunk adni tanulóinknak az elmélyült és a személyes biztonságot is szolgáló szükségleteiket kielégítő játékokra, a nem tanítás-tanulás jellegű ismeretszerzésre.

A tankönyvek és taneszközök kiválasztása

Tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, melyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan is tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tárgynál egyéb eszközökre is szükség van.

Az egyes évfolyamok különböző tantárgyainak tanításához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a pedagógusok szakmai közösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A szakmai közösségek javaslatát, az anyagi terhek ismeretében az Intézményi Tanács hagyja jóvá.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket a tanévet megelőző májusban tájékoztatjuk. A tanulói taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai közösségek a következő elveket tartják szem előtt:

A taneszköz feleljen meg a – NAT követelményeire épülő – iskolai helyi tantervnek.

A tankönyvek és taneszközök legyenek szakmailag korrektek, esztétikusak, praktikusan használhatók.

Igazodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz.

Előnyben kell részesíteni a több tanéven át használható tankönyveket és taneszközöket.

Törekszünk az állandóságra, új tankönyv és taneszköz használatát csak alapos indokkal vezetjük be.

Előnyben részesítjük azokat a tankönyvcsaládokat, melyek felmenő rendszerben mind az alsó, mind a felső tagozaton megfelelőek, ezzel is fokozva az állandóságot.

Az iskola arra törekszik, hogy a különböző támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják. A tankönyvjegyzéktől eltérő taneszközök csak az érintett szülők teljes körű jóváhagyásával szerezhetők be.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Iskolánk 1991-óta rendelkezik egyedi Helyi Pedagógiai Programmal, melynek egyik legfontosabb eleme, az akkor szinte egyedül álló, mindennapi testnevelés, melyhez a személyi feltételek azóta is lehetővé teszik, hogy szakképzett testnevelés tanárok tartsák a testnevelés órákat 1-8. évfolyamokon.

Tárgyi adottságaink is megfelelőek, mivel gumitéglás kézilabdapályával, futsal méretű műfüves pályával, valamint a két pálya körül egy futófolyosóval rendelkezünk a normál tornaterem és egy kistornaterem mellett.

Az évente megrendezett ÖKO napon a szülők közreműködésével szabadtéri sportpályáinkat fejlesztjük, alakítjuk, gondozzuk. A mindennapos testnevelés, szakórákkal történő megvalósítását az iskola egész napos munkarendje teszi lehetővé, hiszen a testnevelés órák eloszlanak a délelőtti és a délutáni időszavok között. A mindennapos testnevelés műveltségterület része a tánc, ezért heti 1 néptánc órán valósítjuk meg 2-5. évfolyamon.

A néptánc tanítása során fejlődik a tanulók ritmusérzéke, a tánc mellett népdalokat tanulnak, és népi játékokat játszanak. Az iskola alapcélkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen a magyar népi kultúra értékeinek, hagyományainak megismerése és megszerettetése, amely

nemcsak a néptánc órákon folyik, hanem szervesen beilleszkedik más tantárgyak tanterveibe.

Az iskolában működő Iskolai Sport Kör keretein belül különböző sportcsoportokat szervezünk az igényeknek megfelelően:

A mindennapos testnevelés lehetővé teszi, hogy különböző sportegyesületekkel felvéve a kapcsolatot, olyan sportágakkal is megismerkedjenek a gyerekek, mint a kajak, kenu, evezés, judo, stb. A fő hangsúlyt a kézilabda sportágra helyezzük.

Tanév végén felmérjük a lehetőségeket, és a következő évi órarendet ezek figyelembevételével készítjük.

Törekszünk arra, hogy tanulóink ne csak a kötelező úszásoktatás keretein belül tanuljanak úszni, ezért a szülők segítségét is igénybe véve más korcsoportokkal is járunk uszodába.

A tanórán kívüli hagyományos rendezvényeinken is szervezünk a tanulóinknak sportfoglalkozásokat. Minden évben a Tomori hét alkalmából egy nap a Sportnap, ahol az iskola minden gyermekét megmozgatjuk, kiemelt esemény a tanár-diák rangadó, valamint a tavaszi táboriskola egyik délutánja is a sportolásé.

Nagyon jó kapcsolatot tartunk a kerület sportegyesületeivel, évente többször ellátogatnak hozzánk, különböző sportágakat népszerűsíteni.

A második évfolyamon INPP (Institute for Neuro – Physioioical Psychology) mozgásfejlesztés történik: az idegrendszer fejlettségi szintjének megállapítására és fejlesztésére a fejlesztő pedagógus és testnevelő tanár vezetésével.

Könnyített testneveléshez írásbeli orvosi javaslatot veszünk figyelembe, ebben az esetben egyénre szabott feladatokat hajt végre a tanuló a testnevelésórán.

Gyógytestnevelésben való részvételt a szakorvos javasol a tanulónak. A szülő kérésére a testnevelésóra alóli felmentésről igazgatói határozat születik, a tanuló a fenntartó által szervezett gyógytestnevelés foglalkozásra jár. Az ott kapott osztályzat kerül be a félévi és év végi bizonyítványba. A testnevelő havonta ellenőrzi a gyógytestnevelés órán kapott érdemjegyet és aláírásával láttamozza.

Az iskolai védőnőnkkel folyamatosan konzultálunk ezekről a gyerekekről.

A tantárgyfelosztás; a kötelező, a szabadon tervezhető, a választható órák és ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

- 1-2. évfolyamon heti 1-1 órában magyar nyelv és irodalom, valamint dráma

- 3. évfolyamon heti 1-1 órában idegen nyelv, magyar nyelv és irodalom, valamint dráma
- 4. évfolyamon heti 1 órában informatika, 1 órában idegen nyelv és 1 órában dráma
- 5. évfolyamon heti 1-1 órában idegen nyelv és informatika
- 6. évfolyamon heti 1-1 órában idegen nyelv, matematika és dráma
- 7. évfolyamon heti 1-1 órában magyar nyelv és irodalom, matematika és idegen nyelv
- 8. évfolyamon heti 1-1 órában matematika, biológia, idegen nyelv

A kerettanterv szerinti tantárgyak plusz órái szükségesek a tantervi követelmények elsajátításához, így az a pedagógus tartja, aki az osztályban az adott tantárgyat tanítja.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása. Az anyanyelvi képességek fejlesztése nemcsak cél, hanem eszköz is a személyiség harmonikus fejlődéséhez, a nemzeti önzonosság erősödéséhez, a kognitív és érzelmi fejlődéshez, valamint mindezek katalizátora is egyben. Az anyanyelvi nevelésnek alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ez által válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás, így a megemelt óraszámot ezt kívánjuk segíteni.

A matematika, biológia, természetismeret, fizika, földrajz tantárgyak célja nem az ismeretek pusztá megszerzése, hanem azok elmélyítése, gyakorlása, alkalmazása, a természettudományos kompetenciák kialakítása.

Ezen tárgyak olyan alapvető ismereteket nyújtanak, melyet a gyermekek a mindennapokban is tudnak hasznosítani. Betekintést nyernek a körülöttük mindennap lejárló események miéértjébe, mikéntjébe, – ezáltal válik számukra értelmezhetővé szűkebb, majd egyre tágabb környezetük.

Az idegen nyelvek tanítását az egyre növekvő társadalmi igény miatt kezdjük el a harmadik évfolyamon, játékos formában tanítani. Angol és német nyelv közül választhatnak a gyerekek, szülők, pedagógusok közösen. Mivel a nyelvórák az órarendben sávosan helyezkednek el, egy évfolyamnak azonos időben van nyelvórája, így az osztályok több csoporttá alakítása is megoldható, ha a létszámok ezt indokolják.

4-5. évfolyamon az informatika órákon a digitális kompetencia fejlesztés keretében informatika tanár vezetésével ismerkednek meg a tanulók az önálló tanuláshoz szükséges szoftverekkel. Gyakorlati tudásra tesznek szert, melynek során fejlődik a problémamegoldó és a rendszerező képességük, logikájuk. A tantárgy tanításának elsődleges célja az, hogy – a fejlesztési követelmények megvalósulása érdekében – mindvégig kiemelten jelenjen meg az informatika sokoldalú alkalmazhatósága, és domináljon gyakorlati szerepe. Ne elméleti szakismeretek pontos

megtanulására és „felmondására” törekvő tantárgy legyen, hanem engedje a tanulókat az IKT eszközökkel tevékenykedni, kísérletezni, alkotni. A 4. évfolyamon heti 1 órában történő bevezetése nagyban segíti a tanulmányok alatti vizsgákra való felkészülést.

A drámaórát az adott osztályban tanító lehetőleg osztályfőnök tartja a helyi tantervben rögzített program szerint. A dráma tanítása során kialakuló közös játékélményeknek nagyon erős közösségformáló erejük van. A csoportos közös tevékenység segítségével a diák és a pedagógus között partneri viszony alakul ki.

A közösségi órát 1 – 4 évfolyamon illetve az osztályfőnöki órát 5 - 6. évfolyamon az osztályt vezető 2 osztályfőnök együtt vezeti az iskola helyi tanterve szerint. Ezen órákon kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy gazdagodjon a tanulók ön- és társismerete, kapcsolatteremtő képessége és toleranciája.

A tehetséggondozásra szánt időkeret felhasználása:

A tanulók számára kötelezően választható heti 1 órás időszavat beépítjük a tanulók órarendjébe.

1-2. évfolyamon a Társas óra

Ezek az órák a tanulók hétfőnként első órában a társas kapcsolatok építését szolgáló tevékenységeket végeznek az osztálytanító vezetésével, melyek lehetnek: pl.: beszélgetés, társasjáték, dráma foglalkozás. Célja a hétfégi élmények feldolgozása, ezáltal a közösségi kapcsolatok építése és a kommunikációs képesség és az egyéb személyiségjegyek fejlesztése.

A sakkot Fekete József tanár úr által kidolgozott szoftver segítségével 3. évfolyamon heti 1 órában tanítjuk. A sakk oktatása elősegíti, megkönnyíti a gyerekek ismerkedését a számítógép használatával, fejleszti gondolkodásukat, logikai képességüket. A tananyag felépítése biztosítja az alapvető számítógépes ismeretek elsajátítását is.

4. évfolyamon a közösségi élet fejlesztésére közösségi órákat tartunk.

A differenciált fejlesztést biztosító foglalkozások megvalósítására az osztályok heti időkeretének terhére szervezett fejlesztőfoglalkozásokon kerül sor, melyeket fejlesztőpedagógusok látnak el.

A napközis időkeret felhasználása

Az iskola programja 1-6. évfolyamon az 1991-ben elfogadott, a helyi egyedi pedagógiai programban rögzített egész napos iskola.

A program megvalósítása:

- A kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen

szétosztva, a tanulók arányos terhelését, szellemi és fizikai teljesítő képességét figyelembe véve szervezzük meg. Egy adott osztály napirendjében a délelőtti és délutáni időszakban is vannak szakórák és egyéb foglalkozások, szabadidő váltakozva.

- A kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások és a napközis időkeret felhasználásával szervezzük meg a tanítást. Az osztályok órarendje 8:00-tól 16:00-ig tartalmazza a tanórák és egyéb foglalkozások beosztását, biztosítva a heti 40 órás időkeret kitöltését.
- Az egyéni foglalkozásokat párhuzamosan az egyéb foglalkozásokkal együtt, a napi 8 órás időkereten belül biztosítjuk.
- Az egész napos iskolai nevelés-oktatás megvalósítása során biztosítjuk a házi feladatok elkészítéséhez szükséges segítségnyújtást és megfelelő időt az órarendbe épített napi tanulás órák megtartásával.
- A pedagógusok egész napos időbeosztása lehetővé teszi, hogy párhuzamosan több pedagógus beosztásával egy adott osztályhoz, biztosítani tudjuk a tananyag megértéséhez szükséges pedagógiai támogatást és a felzárkóztatással és tehetséggondozással kapcsolatos feladatok ellátását.
- Az oktatást osztálytermi rendszerben valósítjuk meg, így biztosítjuk a taneszközök és más tanulói felszerelések biztonságos tárolását. A tanulók felszerelésüket kötelező jelleggel csak a tanítási szünetek idejére viszik el az iskolából.

Az egész napos foglalkozást biztosító napközis időkeret felhasználására további, a kerettantervben meghatározott tantárgyaktól eltérő foglalkozásokat szervezünk, melyek a következők:

Közösségi foglalkozások, melyeknek közösséget formáló, a gyerekek személyiségét alakító szerepe van. Fontos elem, hogy mindkét osztályfőnök jelenléte erősíti a teljes körű odafigyelést a gyerekek problémáira, és a megoldások keresését és megtalálását. Heti 1 órában az aktuális témák, feladatok mellett, a drámajáték módszertani segítségével, szituációs gyakorlatokkal folyik a közösségépítés, személyiségformálás. Az iskolai életben itt van legtöbb lehetőség a kommunikációs ismeretek, szerepek tanulására, a spontán kifejezőképesség fejlesztésére.

Szabadidő: A napirendbe illeszkedő az órarendbe beépített foglalkozás. A gyerekek kötetlenül, a pedagógus felügyelete alatt töltik. A szabadabb forma a közösségépítés, a közösségfejlődés színterévé teszi. 1-6. évfolyamon része a közös étkezés is.

Lehetőséget ad:

- Az önállósodás, az önkiszolgáló tevékenységek elsajátítására, gyakorlására. Ilyen az öltözködés, tisztálkodás, rendrakás stb.
- A szabályokhoz való alkalmazkodásra, azok tudatos betartására, mely a közös rend

kialakítását segíti.

- A személyiség harmonikus fejlődésére az önszerveződő játék, a közösségi érintkezés során a konfliktuskezelés, az elfogadás, a vezető és vezetett szerep gyakorlása, a közösen megfogalmazott és elfogadott szabályok betartása és betartatása által.
- Az egészséges életmódra nevelésre, mivel az időjárástól függően főként a szabadban, mozgással töltjük.
 - A helyes étkezési szokások kialakítására, az elvárt viselkedésformák megszilárdítására, pozitív példa adására, társas kapcsolatok erősítésére is.
- A közös tulajdon megóvásának megtanítására, mivel a játék során használt eszközökre közösen vigyázunk.

Tanulás

1. osztály (Max. 30 perc)

Cél: Az előkészítő szakasz gyakorlása. Betűelemek, írásjelek gyakorlása. Betűk tanítása, összeolvasása. Az óra anyagának elmélyítése, gyakoroltatása.

Menete, tartalma

- A tanító által és a gyakorlandó anyag által meghatározott. Fejlesztő feladatok – ne séma!, A differenciálás szerepe hangsúlyos. Egyéni korrekció. Játékos.

A tanító feladata:

- Pozitív hatás a tanulók tanulási szándékára. Szervezés: páros, egyéni, csoportos, munkamegosztás. Felügyelet a feladatok elvégzése előtt is! Irányítás.

2. osztály (Max. 45 perc)

Cél

- Az óra anyagának elmélyítése. Gyakorlás. Önálló feladatmegoldás.

Menete, tartalma

- Ráhangolódás (emlékezetfejlesztő gyakorlatok stb.). A tananyag gyakorlása differenciálással. Ellenőrzés (tanulópárok, önállóan táblánál, kész feladatlapról).

A tanító feladata:

- Személyiségfejlesztés. Irányítás. vezetés. Differenciálás. Önállóságra nevelés.

3. osztály

Cél:

- Tanulási technikák tanítása. Tanulásra szoktatás, ennek előkészítése. Tananyag kiegészítés. Előkészítés, gyakorlás, szilárdítás (egyéni). Ellenőrzés (egyéni, közös). ***Menete, tartalma:***

- Közös tanulás, differenciálás. Vezetett, irányított. Önálló-, egyéni-, páros-, kiscsoportos tanulás. Tanulási technikák tervezése (új technikák tanítása). Az évfolyamon előforduló tantárgyak feladati vegyesen. Megfelelő időbeosztás.

A tanító feladata:

- Irányítás, vezetés, önálló tanulásra szoktatás. A tanulási technikák ismerete, tanítása. Tervezés.

A tanuló feladata:

- Fokozatos önállósodás, tapasztalatok elemzése.

4. osztály

Cél:

- Az önálló feladatvégzésre, tanulásra szoktatás, a helyes szokásrend kialakítása. Függetlenedés. Vizsgára való felkészítés.

Menete, tartalma:

- Ráhangelés. Időterv. Javasolt sorrend – nehezebb → könnyebb, írásbeli→szóbeli. Egyéni sorrend. Időterv ellenőrzés. A tanítási órákon kapott írásbeli és szóbeli feladatok elvégzése. Ismétlés. 45 perc tanulási idő kevés, ezért javasolt a képességekhez igazodó differenciált feladatok adása a tanulás időre.

A tanító feladata:

Biztosítani a rendszerességet, mindig azonos körülményeket, legalább 30 perc csendet. Segítségadás, korrigálás (felhívni a figyelmet a helyes sorrendre, az irreális időtervezésre).

A tanuló feladata:

- Beszámoló az aznap tanultakról. Időterv készítés (közös → egyéni). Feladatok elvégzése → napi 1 tanulási idő → aznapi vagy másnapi tárgyakkal foglalkozni.

Elsősorban írásbeli feladatok elvégzésére adott idő. A tanulási idő végén önértékelés az egyéni időterv alapján (miért nem sikerült elvégezni a feladatot?). Az el nem készített feladatok pótlása, szóbeli tanulnivaló. Lehetőséget adni az esetleges hangos felmondásra – csoportos munka keretében.

5-8. osztály

Cél:

- Egyéni tanulási technikák tudatosítása, fejlesztése (különböző tantárgyakra vonatkozóan). Csak a biztos tanulási technikákkal rendelkező gyerekek tanulnak önállóan. Akik erre nem képesek, azok tanuló párokban vagy a tanár által irányított kisebb csoportokban. Önálló tanulásszervezés különböző tanulási technikák bevezetésével. Hatékony szokásrend kialakítása.

Menete, tartalma:

- Felsorolás, ötlet, javaslat a sorrendre, időbeosztásra. Ellenőrzés (mennyiségi). eszköz, Tanulószoba jellegű. Tanuló párok alakítása (a szóbeli kikérdezés, nyelv stb.).

A tanár feladata:

- Segítség a szövegmegértésben, tanulási technikák javítása, folyamatos tanulás fenntartása: ellenőrzés, segítség. Legalább 45 perc csend biztosítása. Az írásbeli feladatok ellenőrzése (mennyiség szerint). A rendszeresség kialakítása. Segítségnyújtás a gyengébb tanulóknak.

A tanuló feladata:

- Döntés: másnapra készülök, vagy az aznapi feladatokat készítem el? A bevésés szempontjából fontos! Tanulás egyéni igények szerint (ha szükséges lecke füzet). Tanulási terv készítése pontos időbeosztással (sorrend, nehezebb, könnyebb). Aznap tanultak ismétlése, rövid összefoglalás =(közösen kb. 10 perc). Önértékelés a tanulási terv alapján.

7.-8. évfolyamon a helyi tanterv szerint biztosítjuk a kötelező tanórákat és 16:00-ig a választható foglalkozásokat.

Pedagógusválasztás lehetőségei

Pedagógusválasztásra a finanszírozott időkeret terhére szervezett szakköri, fakultációs? és ISK foglalkozások esetében van lehetőségük a diákoknak. Minden tanév elején írásban elküldjük a szülőknek a kínált foglalkozások listáját, mely tartalmazza a foglalkozás tervezett időpontját és a foglalkozást tartó pedagógus nevét is. A szülő az aláírásával jelzi, mely foglalkozást választja az adott tanévre gyermeke számára.

Sajátos pedagógiai módszerek

Szabadidős foglalkozások: A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás: Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Táboriskola: Minden páratlan évben a tanév utolsó hetében az iskola egész közössége egy helyre megy táborozni. A tábor során egy adott témát dolgozunk fel. Az évfolyamokat átszövő közös

tevékenységeknek kiemelkedő közösségteremtő ereje van.

Tanulmányi kirándulás: Minden páros évben több napos osztálykirándulást szervezünk, a tanév végén, a nevelőmunka elősegítése céljából.

Iskolakert: A szülők által összeállított tematika szerint és az ő kezdeményezésükre építjük be az Iskolakert programot. A projekteket a természetismeret, szabadidő, rajz és egyéb órák felhasználásával készítjük, melyek tartalma a tantárgyi tanmenetekben is megjelenik. Célja, hogy a tanulók megismerkedjenek az egészségtudatos életforma elméletével és gyakorlatban sajátítsák el a kertművelés alapjait.

Iskolai hagyományok: Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását tanítási órán kívüli tevékenységek segítik. Nagy hangsúlyt fektetünk az iskola hagyományainak őrzésére, ezért ünnepélyeink és rendezvényeink egyedi hangulatúak, leginkább a tanulók aktivitására építők. Rendkívüli jelentőséggel bírnak az iskola közösségének építésében és legtöbbször alternatív módszereket kínálnak az ismeretek feldolgozására.

Iskolai ünnepélyek

- Tanévnyitó- és záró rendezvény
- Nemzeti ünnepek, megemlékezések
- Karácsonyi ünnepség
- Magyar kultúra napja
- Ballagás

Iskolai rendezvények

- Iskolagyűlések – Diákforum
- Farsang
- Mikulás
- Madarak, fák napja
- Sportversenyek
- Diák Önkormányzati Nap
- Iskolahívogató
- Tomori hét, Tomori gála, Szakmai napok, Sportnap
- Nyári táborok
- ÖKO nap

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Általános elvek

Pedagógiai tény, hogy csak az ismert és a közösség által elfogadott kritériumrendszer alapján, tervszerűen és folyamatosan végzett ellenőrzés és értékelés szolgálja a célját.

Az ellenőrzésben és az értékelésben ugyanazoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés-oktatás folyamatának más területein.

A nevelésközpontúság azt igényli, hogy az ismeretek, készségek értékelése mellett folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek, magatartásának, szorgalmának, egész személyiségének fejlődését.

Figyelembe vesszük tanulóink fejlődésének jellemző vonásait, életkori sajátosságait és közösségekben elfoglalt helyüket.

Az ellenőrzéshez, értékeléshez megfelelő légkört biztosítunk. Az ellenőrzés támogató, segítő légkörben folyjon.

Értékelésünket úgy alakítjuk, hogy egyértelműen tájékoztassa a tanulókat: az értékelt terület mely részét oldották meg sikeresen, hol, miben hibáztak, mi lehet a hibák oka, mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.

Az értékelés részét képezi az önellenőrzés, önértékelés.

Az osztályozás nem lehet a fegyelmezés eszköze.

Az ellenőrzés, értékelés területei és formái

Ellenőrizni, értékelni az iskolai élet minden területén kell (tanítási órák, óráközi szünetek, tanulmányi versenyek, vizsga, iskolai táborok, kirándulások, DÖK tevékenység, kulturális- és sport rendezvények, iskolai élethez tartozó egyéb tevékenységek).

Az ellenőrzés, értékelés a fejlődésre, előrehaladásra, szorgalomra, magatartásra, teljesítményre irányul.

Írásbeli, szóbeli és gyakorlati ellenőrzés és értékelés:

Témazáró dolgozatok

Megíratható bármely nagyobb témakör összefoglalása után.

Évi darabszámát az óraszám határozza meg, de félévenként minimum 1 témazáró ajánlott.

Időtartama 40-45 perc.

Bejelentése minimum 1 héttel a dolgozat megírása előtt.

A témazáró dolgozatot összefoglaló óra előzi meg.

Egy tanítási napra legfeljebb 2 témazáró eshet.

Felső tagozaton két vagy több témazáró esetén időrendi sorrendben, csak az első 2 íratható meg.

Nem hagyható el a tapasztalatok megbeszélése.

Írásbeli feleltetés

Bármely szakórán íratható, az óra elején.

Lehetőség szerint ne legyen hosszabb 15 percnél.

Írásbeli feleltetés közben nem folyhat az új tananyag feldolgozása sem.

Az írásbeli feleltetés lehet osztályzatértékű, pontértékű vagy csak tájékoztató jellegű.

Röpdolgozat

Általában a szakóra elején legfeljebb 15-20 perc alatt íratható.

Bárki, bármikor, előzetes bejelentés nélkül megírathatja.

Értékét legfeljebb egy egész osztályzatként vehetjük figyelembe.

Szintmérő dolgozatok

Készülhet a kerület részére vagy saját részre, esetleg országos is lehet.

Tájékoztató jellegű, ezért bejelentési kötelezettség nincs.

Osztályzását nem javasoljuk.

Részletes szóbeli értékelés feltétlenül kövesse.

Szóbeli feleltetés

Az írásbeli számonkérések mellett minden évfolyamon kiemelt szerepet kell hogy kapjon a tanulók szóbeli megnyilatkozása.

Lehetőséget kell adnunk tanulóinknak arra is, hogy minél többször számot adhassanak tudásukról, fejlődésükről.

Szóban felelni bármikor lehet, csak az új anyag feldolgozásánál az új anyagból nem kérhető számon a tanuló.

Gyakorlati munka ellenőrzése, értékelése

A nem szóbeli és írásbeli munkák ellenőrzése, értékelése szintén fontos, - a gyakorlati munkákról történő visszacsatolás eszköze.

A tanulók szakértői vélemény alapján az írásbeli dolgozatok alól felmenthetőek. A dolgozatokat

két héten belül (10 tanítási nappal a megíratás után) kijavítva kell visszaadni és az érdemjegyet az e-naplóban rögzíteni. Késedelmes kiosztás esetén a diák választhat, hogy elfogadja-e az így kapott jegyet. Hiányzás esetén a szaktanár dönti el, hogy bepótoltatja-e a témazáró dolgozatot. Az egy hétnél hosszabb hiányzás esetén a tananyagot megadott határidőre köteles pótolni. Ebből a tananyagból a határidőn belül nem feleltethető. A továbbhaladás feltételeit a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A tanulók értékelése, a magasabb évfolyamba lépés szabályai

Alapelveink a tanulók ellenőrzése, értékelése során

A 2011. évi CXC. a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján első évfolyamon negyedévkor, félévkor, háromnegyedévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A törvény alapján a második év végétől nyolcadik év végéig a tanulók teljesítményét osztályzattal értékeljük. Azon tanulók, akik tantárgyi felmentéssel rendelkeznek, minden évfolyamon osztályzat helyett szöveges értékelést kapnak.

A köznevelési törvény által előírt kötelező érvényű értékelés mellett, kiegészítő értékelésként használjuk az intézmény 1991 óta érvényben lévő egyedi értékelését is, melynek részletei a Pedagógiai Programban olvashatók.

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A nevelők a tanulók tanulmányi előmenetelének értékelésénél és minősítésénél figyelembe veszik, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

A tanuló tanulmányi munkájának értékelése során nem vehető figyelembe a magatartása.

Heti egy órás tantárgy esetén félévente minimum három érdemjegy, heti egynél több órás tantárgy esetén havonta minimum egy érdemjegy alapján adjuk a félévi, év végi értékelést.

A tanulmányi eredményeikben lemaradó tanulók szüleinek írásbeli tájékoztatást küldünk novemberben és áprilisban.

A tanuló által szerzett értékelésről a szülőt az e-ellenőrzőn keresztül tájékoztatjuk.

1-8. évfolyamon az adott szaktárgyat tanító pedagógus az e-naplóban rögzíti a jegyeket.

1.-8. évfolyamon a szaktárgyi dicséretet a „kitűnő” minősítés jelenti, mely a határozati bejegyzést vonja maga után.

A párhuzamos tanulócsoportokban a témazárók, összefoglaló dolgozatok félévente legalább egy alkalommal egységes követelmények alapján kerülnek megírásra.

Értékelés az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szövegesen és minősítő szavakkal értékelünk.

A tanév során folyamatos szóbeli, egyéb jelrendszerbeli értékelés történik. Ennek változatos formája motiválja a gyerekeket egy-egy feladat elvégzésére.

Az évközi munka folyamatos értékelése az e-naplóba kerül, mely lehet %-os, szöveges megjegyzés, stb.

1. osztályban negyedévkor és háromnegyedévkor tájékoztatjuk a szülőket a tanulók előmeneteléről.

Tanév végén és félévkor a szöveges értékelés két részből áll:
A) minősítő szó, B) szöveges értékelés.

2. osztály első félévében havonta folyamatosan értékeljük a tanulók előmenetelét %-osan és szöveges formában. Második félévtől osztályzattal értékelünk.

A) A minősítő szavak alkalmazása:

Minősíteni valamennyi tantárgyat kell.

A minősítésnél figyelembe vesszük az órai munkát, a szóbeli és írásbeli munkát is, ezzel árnyalva a tanuló teljesítményét.

Minősítő szó	Minősítő szó értelmezése
Kiváló 91-100%	A tantervi követelményeknek megbízhatóan eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Tud szabadon, önállóan beszélni az adott témáról.
Jó 78-90%	A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló a jeleshez, de apróbb

	bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét.
Megfelelt 40-77%	A tantervi követelményeknek pontatlanul, hibákkal tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan szóban és írásban fogalmazni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond.
Felzárkóztatásra szorul 0-39%	A tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. A minimumot sem tudja.

B) Szöveges értékelés alkalmazása

A tanulók előmenetelét az e-naplóban rögzített adatbankból kiválasztott mondatokkal értékeljük.

Értékelés 2-8. évfolyamon:

A tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük. Az érdemjegyek és osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A minősítő szavak táblázata

Minősítő szó	Értelmezése
Kitűnő (5d)	A tantervi követelményeknek dicsérettel tesz eleget.
Jeles (5)	A tantervi követelményeknek megbízhatóan eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan fogalmaz. Lényegre mutatónan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni az adott témáról.
Jó (4)	A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló a jeleshez, de apróbb bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét.

Közepes (3)	A tantervi követelményeknek pontatlanul, hibákkal tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan szóban és írásban fogalmazni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond.
Elégséges (2)	A tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.
Elégtelen (1)	A tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Nem egyértelmű, két érdemjegy közötti átlag esetén a tanár dönti el az órai munka, a tanórai munkához való viszonyulás, a tanuló munkájának összképe alapján merre kerekít, de minden egyes érdemjegy esetén + 0,75-től felfelé kerekítünk.

A témazárók, összefoglaló dolgozatok érdemjegyét az átlag számításakor súlyozottan vesszük figyelembe.

Az intézmény egyedi kiegészítő értékelése

A szöveges értékelés folytatása a felsőbb évfolyamokon a tantestület által kidolgozott, elfogadott és 1991 óta használatban lévő egyedi szókészlet alkalmazása, melyek az érdemjegyeket kiegészíti, árnyaltabbá teszi. A kiegészítő értékelést a félévi és az év végi értékelések és minősítések mellett alkalmazzuk 2-6. évfolyamon az alább leírt módon:

A kiegészítő értékelés típusa	A kiegészítő értékelés módja
Félévi és év végi érdemjegyes minősítés	A félévi értesítő és az év végi bizonyítvány mellé kiegészítő értékelő lapot kapnak a tanulók, amely a tantárgyak a Pedagógiai Programban rögzített szavas értékelését tartalmazza.

Értékelő szavak táblázata (szókészlet)

Értékelő szó	Értelmezése
Alapos	Feladatai elvégzésében figyelme mindre kiterjedő, nagyon gondos, pontos munkát végez.
Aktív	Az órán sokat jelentkezik, dolgozik, előreviszi az óra menetét.
Bizonytalan	Tudása nem elég szilárd, tétova, nem határozott. Ismeretei nem megbízhatóak.
Dolgos	Szívesen, szorgalmasan, sokat tevékenykedik.
Dicséretes	Képességeit esetlegesen túlhaladó teljesítményt nyújt.
Elmélyült	Átgondolt, mélyre hatoló ismeretei vannak, figyelme teljes összpontosításával dolgozik.
Érdeklődő	Figyelme (hajlama alapján) tartósan valamely tárgyra, tevékenységre irányul. Kérdezősködik, tudakozódik.
Felületes	Ismeretei nem elmélyültek, gondolkodásában nem hatol a dolgok mélyére.
Figyelmetlen	Munkavégzése szétszórt, nem fordít kellő figyelmet a dolgaira.
Gondatlan	Feladatait nem kellő odafigyeléssel végzi.
Gyenge	A tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással is nehezen tesz eleget.
Hullámzó	Tevékenysége két szélső határ közt ingadozik.
Igyekvő	A képességihez mérten törekszik valamilyen cél elérésére.
Jó	Kívánalmainknak megfelelő, megbízható.
Kapkodó	Hirtelen, nem gondolja át a dolgokat, többnyire türelmetlensége folytán.
Kiemelkedő	Kiválóságával kitűnik a többiek közül, föléjük magasodik.
Kitartó	Határozott feladattudata van, munkáját a feladat elvégzésig folytatja.
Közepes	Két határérték, véglet között középen levő. Nem kiváló, de nem is gyenge teljesítmény.
Megfelelt	A követelményeknek eleget tesz.
Passzív	Órákon nem, vagy csak többszöri felszólításra dolgozik.

Pedagógiai Program 2018

Példaértékű	Tantárgyi dicséretben részesül.
Pontatlan	A követelményeknek nem mindenben megfelelő, hibával dolgozó.
Választékos	Szóbeli kifejező készsége az átlagosnál jobb, szókincse gazdag.

Kiegészítő szókészletbe javasolt szavaink:

könnyed, felszínes, sokoldalú, lelkes,

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSE

(203/2013 sz. Kormányhatározat alapján kidolgozott fizikai állapot felmérés, nyomon követés)

A mérés alapvető célja, hogy a rendszeres és egész életen át tartó fizikai aktivitás igénye a tanulók életmódjába, egészségtudatos magatartásába épüljön be. Elsődlegesen az egészséghez szükséges fittségi állapot elérését, megőrzését, javítását/fejlesztését célozza a diákok fizikai aktivitási szintjének növelésén keresztül.

A kapott eredményeket központi szoftver segítségével értékelik.

A tanulók, a szülők és a mérést végző tanárok tanulói azonosító kódok alapján férhetnek hozzá az értékelésekhez.

Eszköze: NETFIT /Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt/ (7 próba)

Típusa: diagnosztikus (helyzetelemző), nem osztályozható

Területe: egyéni teljesítmények, egészségi állapot

Időpontja: minden tanévben egy alkalommal, tavasszal (2014-ben ősszel)

A mérés érintettjei: az 5-8. évfolyamon tanulók (alsó tagozaton játékos ismerkedés a feladatokkal).

Dokumentálás: egységes sztenderdek alapján, elektronikus úton

A mérés tesztjei:

- aerob vagy alap-állóképesség mérése: ingafutás,
- alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás páros lábbal,
- hajlékonyság mérése,
- kézi szorítóerő mérése,
- vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás ütemezetten,
- hasizom erő-állóképességének mérése: felülés ütemezetten,
- a hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés.

A mérés szabályszerűségének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik.

AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt céljai

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének,

magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A teljes fizikai és szellemi szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék, vagy alkalmazkodják ahhoz.

Az egészséget alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcél kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés az egészséges életmódon túl a jól-létig terjed.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének feladatai

A tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal egészségük megőrzése és védelme érdekében.

A tanulók önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

A tanulóknak legyenek alapvető fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismereteik.

Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaik iránti elfogadó, segítőkész magatartást. Ismerjék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

Készüljenek fel a vészhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az iskola és a szülő együttesen tegye képessé a tanulót az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjára.

Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésének legfontosabb szabályairól.

Segítsen a káros függőséghez vezető szokások és életmódok (pl.: dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás), a káros szenvedélyek (pl.: játék, Internet függőség stb.) a helytelen táplálkozási és öltözködési szokások kialakulásának megelőzésében.

Figyelmet kell, hogy fordítson a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire, a családi életre, a

felelős párkapcsolatokra történő felkészítésre.

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelem alapvető és legfontosabb feladata a prevenció eljárások kidolgozása és működtetése, probléma esetén annak megszüntetése, vagy jelzése az illetékes szervezeteknek.

A pedagógusok feladata

Minden pedagógus működjön közre a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

A gyermeki jogok és kötelességek ismerete, betartása és betartatása, megismertetése a diákokkal minden pedagógus feladata.

Szükség szerint folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel a hagyományos ellenőrző, tájékoztató füzet mellett más eszközökkel is (rendszeres fogadóórák tartása, telefon, e-mail).

A gyermek családi környezetének szociális helyzetének felmérése az osztályfőnökök segítségével személyes beszélgetések, kérdőívek, családlátogatások alapján.

A veszélyeztetettség fokának megállapítása a gyermekvédelmi munkát koordinálóval konzultálva.
– Javaslatok kidolgozása a hátrányok kompenzálására.

Az érintett gyerekek esetében a megfelelő terápia megkeresése és alkalmazása, a megfelelő szakképzett segítők igénybevitelével

(logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus, konduktor).

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős feladatai

Alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Rendszeres időközönként fogadóórákat tart.

A tanulókat és a szülőket tájékoztatja azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

Előadásokat szervez a szülők részére.

Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében.

A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot, jegyzőt (igazolatlan hiányzás).

Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal.

A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi, környezettanulmányt ír.

Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Az iskola szervezeti lehetőségei

Délutáni foglalkozás, tanulószoba biztosítása.

Vonzó szabadidős programok – a deviáns csoportokhoz csatlakozást megelőzendő – a diákok szervezésében, lebonyolításában.

Előadások gyermekek számára különböző témákban.

Egészséges életmódra nevelés, szokásrend kialakítása a hét, a nap – életkori sajátosságokat, igényeket, szükségleteket is figyelembe vevő – szervezésében.

Drog-és bűnmegelőzési program.

Kapcsolattartás a védőnővel.

Szülői értekezletek, tervezett és rendkívüli fogadóórák a felmerülő problémák okainak feltárására, mielőbbi megoldására.

Pályaválasztási és továbbtanulási tanácsadás iskolalátogatással, személyes beszélgetéssel.

Az egész napos nevelés-oktatás 1-6. osztályig az esélyegyenlőség megvalósulását, a pozitív szocializációs közeg erőteljesebb hatását biztosítja.

Esetmegbeszélések, feldolgozások a drámapedagógia eszközeivel dráma órán, közösségi foglalkozásokon.

Külső kapcsolatok

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Nevelési Tanácsadóval
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Családsegítő Szolgálattal
- Polgármesteri Hivatal szociális és gyámügyi irodájával
- Rendőrség ifjúságvédelmi alosztályával
- gyermekorvossal, védőnővel
- társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal, művelődési házakkal, zeneiskolával, sportlétesítményekkel.

A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez kapcsolódó elvek

Az értékelés általános elvei

Pedagógiai alapelvünk, hogy a tanuló ismerje a rá vonatkozó elvárásokat, amit a házirend és az értékelő szavak értelmezésének megismertetésével érünk el.

Az alapidokumentumokban foglaltak betartásán túl, az osztályközösség saját belső szabályokban is megállapodhat összhangban a Pedagógiai Program és a Házirend alapjával.

Az értékelés rendszere

Az osztályfőnökök a tanulók magatartását és szorgalmát havonta szóban és írásban értékelik.

Kikérik a szaktanárok véleményét. A magatartás értékelésekor figyelembe kell venni a beírt fegyelmi fokozatokat. A tanuló szorgalmában értékeljük a vállalt és kötelező (házi feladat, hetesi feladat, felszerelés stb.) feladatok ellátását.

A tanulóval megbeszéljük az általuk javasolt értékelést, és kikérik tanuló, és a tanulótársak véleményét.

Félévkor és év végén a fentiekén túl az osztályozó konferencia elé terjesztik a javaslatukat, a havi értékelések figyelembe vételével.

1-6. évfolyamon a magatartás és szorgalom kiegészítő értékelésére a tantestület által kialakított egyedi szókészletet használjuk.

A kötelező szókészlet használata mellett bármely más szót is alkalmazhat az osztályfőnök saját szókészletéből második szóként.

A kiegészítő értékelést a félévi és az év végi értékelések és minősítések mellett alkalmazzuk 1-6. évfolyamon az alább leírt módon:

A kiegészítő értékelés típusa	A kiegészítő értékelés módja
Félévi és év végi érdemjegyes minősítés	A félévi értesítő és az év végi bizonyítvány mellé kiegészítő értékelő lapot kapnak a tanulók, amely a magatartás és szorgalom szavas értékelését tartalmazza.

Magatartás értékelése 1-8. évfolyamon:

Minősítő szavak	Értelmezés
Példás	Szívesen és önállóan tevékenykedik a közösségért, az iskolai házirendet betartja. Tanáraival, felnőttekkel, társaival szemben udvarias, tisztelettudó. Iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató, s ezáltal másokat is jobb magatartásra ösztönöz. Segíti társait a közösségi és tanulmányi munkában, az iskolai élet különböző területein. Minden megnyilatkozásában kulturált hangnemet használ. A közösségi munkában kezdeményező. Vállalt feladatait, megbízásait felelősségtudattal látja el. Az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása, nem késett óráról.
Jó	Megbízásainak eleget tesz a közösségi életben. A házirend legfontosabb követelményeit következetesen betartja. Órán és az iskolán kívüli viselkedése általában kifogástalan. Fegyelmezett, de tanuló társai körében nem kezdeményező. Tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget. Igazolatlan mulasztása nem volt.
Változó	Az osztályközösségbe beilleszkedett, de a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt. Iskolai és iskolán kívüli magatartásával kapcsolatban többször merül fel kifogás. Vét a házirend ellen. Osztályfőnöki, illetve szaktanári figyelmeztetésben, intőben részesült az adott hónapban. Esetenként társai munkáját is károsan befolyásolja. Többször elkésik a tanítási órákról.
Rossz	Magatartásával a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja, a közösségi élet rendjét bomlasztja, társainak rossz példát mutat, fegyelmezetlen az óra alatt és az órán kívül egyaránt. A házirend előírásait gyakran megszegi. Nem hallgat társaira és a nevelő jó tanácsaira. Több osztályfőnöki illetve igazgatói figyelmeztetésben, intőben részesült. Az adott hónapban igazolatlanul mulasztott egy napot.

Szorgalom értékelése 1-8. évfolyamon

Minősítő szavak	Értelmezés
-----------------	------------

Példás	Munkavégzése pontos, megbízható, kötelességteljesítése kifogástalan. Teljesítménye, szorgalma kiemelkedő. A tanulásban önálló, önmagát ellenőrzi, aktív. Példát mutatva ösztönzi és segíti társait is. Érdeklődése irányában szívesen vállal többletfeladatot (szakkör, pályázat, verseny), önművelésre nyitott. Képességeinek körülményeinek megfelelően a maximumot nyújtja. Óra alatt kitartóan, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó. Írásbeli munkájának külalakját az esztétikum, az igényesség jellemzi.
Jó	Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik. Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül. Önálló munkára könnyen motiválható. Óra alatt nem mindig aktív. Írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.
Változó	Gyakran ösztönzésre szorul. Tanulmányi munkában csak időnként mutat törekvést, feladatai elvégzését esetenként elmulasztja, és nem is igyekszik annak pótlására. Szétszórtság jellemzi. Óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat. Információit csak esetenként használja fel. Írásbeli munkáinak külalakja nem mindig tetszetős.
Hanyag	Rendszertelenül dolgozik, figyelme szétszórt. Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait rendszeresen nem végzi el. Felületes érdektelenség jellemzi. Öntevékenysége alacsony szinten áll. Órákon a tananyagból a minimumot sem hajlandó elsajátítani, visszaadni. Valamelyik tantárgyból/tantárgyakból elégtelen osztályzatot kapott félévkor, illetve év végén.

A magatartás és szorgalom kiegészítő értékeléséhez használt szavas értékelő táblázatok:

A magatartást értékelő szavak táblázata: 1-6. évfolyam:

Durva	Másokat sértő, erőszakos, kíméletlen, goromba.
Élénk	Eleven, friss, mozgékony, heves.

Fegyelmezetlen	Rendre való képtelensége élete szinte minden vonatkozását áthatja.
Figyelmes	Tanárainak és társainak önként segít.
Indulatos	Könnyen elveszíti hidegvérét, ez dühkitörésekhez vezet. Szabad folyást enged érzelmeinek, ha mások nem elég gyorsak vagy nem tesznek eleget kérésének.
Jó	Megbízásainak eleget tesz a közösségi életben. A házirend legfontosabb követelményeit következetesen betartja, de nem kezdeményez.
Kiegyensúlyozott	Viselkedése zavartalan, nyugodt, a zavaró hatásoktól visszahúzódik. Megfontolt, a szélsőségeket kerülő.
Kötelességtudó	A rábízott feladatokat pontosan, lelkiismeretesen elvégzi.
Közönyös	Mások gondjával-bajával nem törődik.
Megbízható	A közösség életének aktív tagja, mindig lehet rá számítani.
Meggondolatlan	Meggondolás nélkül cselekvő, végrehajtó.
Öntörvényű	Kötözködik, szembehelyezkedik, vagy legalábbis kényszerűségből fogad el minden, a sajátjától különböző megoldást.
Példamutató	Személyiségének varázsával másokat együttműködésre, csatlakozásra ösztönöz.
Rossz	Egész magatartásával a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja, a közösség életét bomlasztja.
Tiszteletlen	Valaki vagy valami iránt a kellő tiszteletet nem érző, nem tanúsító.
Tisztelettudó	Az iskola minden dolgozójával megfelelő hangnemet használ.
Változó	Közösségi munkában vonakodva vesz részt. Vét a házirend ellen.

Kiegészítő szókészletbe javasolt szavak: cserfes, érzékeny, harsány.

Szorgalom értékelő szavak táblázata 1-6. évfolyam:

Pedagógiai Program 2018

Aktív	Az órán sokat jelentkeznek, dolgoznak, előreviszi az óra menetét.
Céltudatos	Minden munkájának végzését valamilyen konkrét eredmény vezérli.
Dicséretes	Sokat és kitartóan dolgozik, amíg a célját el nem éri.
Dolgos	Szívesen, szorgalmasan, sokat tevékenykedik.
Elutasító	Kezdeményezésekre ritkán reagál kedvezően, feladatvégzéshez negatívan viszonyul.
Hanyag	Rendszertelenül dolgozik, a figyelme szétszórt, megbízhatatlan, felületes.
Hullámzó	Nem nyújt egyenletes teljesítményt, egyszer nagyon jó, máskor kevésbé jó vagy rossz.
Igénytelen	Egész tanulmányi munkáját kényszerűségből végzi, egyáltalán nem figyel munkája színvonalára.
Igyekvő	Törekszik valamilyen cél elérésére.
Kapkodó	Hirtelen, nem gondolja át a dolgokat, többnyire türelmetlensége folytán.
Kezdeményező	Saját magát és másokat munkára, csatlakozásra, részvételre ösztönöz.
Kitartó	Nehezen fáradó, nem lankadó, mindent végig csinál, mielőtt új feladatban kezdene.
Következetlen	Tévedésekre, ellentmondásokra hajlamos, tettei és érzelmei nélkülözik a logikát.
Lusta	Minden munkát vagy tevékenységet a szerint ítél meg, hogy mennyi fáradtságába kerül.
Passzív	Órákon nem, vagy csak többszöri felszólításra dolgozik.
Segítőképz	Támogatásával, közreműködésével valakinek a munkáján könnyít. Nehézség csökkentéséhez, elhárításához hozzájárul.

Szétszórt	Mindent elfelejt, többnyire fegyelmezetlensége miatt, vagy mert nem bajlódik olyan dolgok megjegyzésével, amelyekben számára nincs semmi élvezet.
-----------	---

Kiegészítő szókészletbe javasolt szavak: tevékeny.

AZ OTTHONI (NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT

FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLATAI

A Helyi tantervünk sajátosságaiból eredően az 1-4. évfolyamon a tanulási órán készítik el tanulóink a házi feladatukat. 5-8. osztályig a pedagógusok fokozatosan emelik a házi feladatok mennyiségét. Tanítási szünetre, hétvégére a tanuló nem kaphat többlet házi feladatot.

A tanulók a hét öt napján úgy kapjanak írásbeli és szóbeli házi feladatot, hogy azt 1-4. osztályig tanulási órán meg tudják oldani. Az 5-8. évfolyamon fokozatosan emelkedve 1-1,5 óra tanulást ne haladja meg. Ezeknek a mennyiségét a pedagógusok egyeztessék egymással az osztályfőnökök vezetésével, hogy a megállapított időkeretbe beleférjen. Ha a tanuló nem végez a feladataival, otthon köteles pótolni. Amennyiben a tanuló tanulási órán nem vesz részt, köteles a házi feladatot otthon elkészíteni. A házi feladat többszöri el nem készítését a szülőnek az e-naplón keresztül jelezzük.

ISKOLAI KÖNYVTÁR PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A könyvtár a nevelés és oktatás színtere. Elősegíti az iskola szervezeti és működési szabályzatában és pedagógiai programjában rögzített célok helyi megvalósítását.

A tanulókkal való differenciált foglalkozás során szolgálja az ismertsajátítást, a tanulást, az önnevelést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a magatartási problémákkal küszködő tanulók beilleszkedését, a szociális, kulturális hátrányok leküzdését.

A könyvtári pedagógiai tevékenység kiemelt feladatai:

Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák révén.

A tanuló életvitelét kedvezően befolyásoló tudáskonstrukciók kialakítása.

Az alkalmazható tudás (mint az alkotó személyiséggé válás eszköze) megalapozása.

Információkultúra elsajátítása: az információ gyűjtésén, a rendszerezésen, tároláson át a kritikai elemzésig, valamint az információ megfelel formába öntése, kommunikálása.

A tanulóknak a könyvtárhasználaton alapuló önálló ismeretszerzéshez szükséges

magatartásmódok, tevékenységek kialakítása.

Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, az esélyegyenlőség megteremtése.

A szociális, kulturális hátrány leküzdése lehetőségének megteremtése.

A tehetséggondozás során az érdeklődés elmélyítése, továbbfejlesztése.

A tanulás fejlett módszereivel rendelkező, önálló ismeretszerzésre képes személyiségfejlesztés.

A könyvtár-pedagógiai program feladatai 1-8.évfolyamon a spirálisan építkező tantervi követelmények szerint:

Az írott dokumentumok jelentősége: az olvasás megszerettetése, a Gutenberg-galaxis felfedezése.

A könyvtár, mint az információszerzés lehetősége. A helyes használatra, viselkedésre nevelés.

A könyv tartalmi és formai elemeinek megismerése.

A könyvtári állomány tagolása, raktári rend, katalógushasználat, elektronikus katalógusok, információgyűjtés, információ szűrése, értékelése.

A dokumentumtípusok megismerése: a megfelelő információhordozó kiválasztása.

A tájékozódás direkt és indirekt eszközeinek használata: a problémamegoldó gondolkodásra nevelés, mint az információs társadalom szükségletét természetes lehetőségként felkínálni.

Forráselemzés, feldolgozás.

A NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE

A Budapest XIII. kerületében élő nemzeti, etnikai kisebbségek (ruszin, horvát, roma, lengyel, örmény, bolgár, görög, német, szerb, szlovák, román) sokszínű kulturális társadalmi környezetet biztosítanak tanulóink számára. Fontos feladatunk a harmonikus kapcsolatok elősegítése, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítésével párhuzamosan a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megismertetése, a megbecsülés mintáinak kialakítása.

A tantárgyi keretek között megjelenő nemzeti és etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként jelennek meg, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt kerülnek tárgyalásra.

A kerettanterv szerint a tantárgyakban szereplő tananyagok segítségével valósítjuk meg:

magyar nyelv és irodalom 1-8 évfolyamon, rajz és vizuális kultúra 1-8 évfolyamon, ének-zene tantárgy 1-8 évfolyamon, történelem tantárgy 5-8 évfolyamon.

Ezen felül esetenként a kerületben működő nemzetiségi önkormányzatok bemutatkozhatnak.

A kerületben élő kisebbségek kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák,
- osztályfőnöki órák,
- tanórán kívüli tevékenységek: szakkörök, hagyományőrző rendezvényeken való részvétel, kiállítások szervezése, rendezése, szabadidős tevékenységek, táborozások, színház- és múzeumlátogatás, hangverseny látogatás, iskolai fellépések, az énekkar repertoárja, stb.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a máság megismerésére, tiszteletben tartására.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola a 2017. márciusában elfogadott Pedagógiai programot a hatályos jogszabályoknak való megfelelés szerint módosította.

Ezen pedagógiai program visszavonásig érvényes.

A Pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A Pedagógia program módosítása

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az Intézményi tanács,
- a szülői szervezet,
- az iskola fenntartója.

A tanulók a Pedagógiai program módosítását a diákönkormányzati képviselők útján javasolhatják.

A Pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, évente be kell szerezni a fenntartó egyetértését.

A dokumentum nyilvánosságra hozatala

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető a honlapon és a könyvtárban.

A Pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadóóráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;

- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a Szülői Munkaközösség 2018. május 22-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 22.

Janiga András
Szülői Munkaközösség
mb. elnök

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a Diákönkormányzat 2018. május 28-ai ülésén megtárgyalta.

2018. május 28.

Galla Johanna
Diákönkormányzat
elnök

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját az Intézményi Tanács 2018. május 22-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 22.

Balogh Krisztián
Intézményi Tanács
elnök

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a Nevelőtestület 2018. május 22-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egy tartózkodással

egyetért.

2018. május 22.

Hlatky Andrea
jegyzőkönyv-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját az idegennyelvi munkaközösség 2018. május 17-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 17.

Nagyné Pilissy Katalin
munkaközösség-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a humán munkaközösség 2018. május 17-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 17.

Sipos Katalin
munkaközösség-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a reál munkaközösség 2018. május 17-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 17.

Csiki László
munkaközösség-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a sport munkaközösség 2018. május 17-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 17.

Csiki Ágnes

munkaközösség-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját az alsós humán munkaközösség 2018. május 17-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 17.

Péterné Dóri Ibolya
munkaközösség-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját az idegennyelvi munkaközösség 2018. május 17-ei ülésén megtárgyalta, módosításával és bevezetésével egyetért.

2018. május 17.

Zsadányi Viktorné
munkaközösség-vezető

A Budapest XIII. Kerületi Tomori Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját az intézményvezető jóváhagyta.

2018. május 22.

Szelei Miklós
Intézményvezető

Mellékletek

**A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének pedagógiai
programja**

A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó pedagógiai tevékenységek

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei

Az irányelv célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermeknél.

Elvárás, hogy a gyermekekben társadalmilag hasznos képességek alakuljanak ki.

Az iskolánk alkalmazkodik ezekhez az igényekhez, folyamatos megújulásra készen, állandóan fejlesztve a szülők, tanulók, ill. fenntartó igényeit, elvárásait.

Igények:

- konstruktív életvezetésre való igény
- folyamatos tanulás igénye
- önfejlesztés igénye
- tolerancia képességének igénye
- kommunikációs képességek igénye
- kezdeményező képességek igénye
- idegen nyelvi kommunikációs képességek igénye

A nemzeti Köznevelési Törvényben meghatározott fejlesztési feladatok az SNI tanulókra is érvényesek, ez iskolánk alaptevékenységnek szerves része.

Iskolánk tanulói összetétele szükségessé teszi a fokozott törődést, az együtt haladást.

A gyerekek nem egyformák, meg kell adni a lehetőséget hogy egyéni tulajdonságaiknak, képességeiknek megfelelően érhessék el az ismeretszerzési és neveltségi szintet.

Iskolánk integrálja:

- az integráltan oktatható érzékszervi, enyhe értelmi, beszéd fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók ellátását
- az integráltan oktatható a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók ellátását

Az ellátás közös elvei

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

- a sajátos nevelés igényű általános iskolás tanulók nappali rendszerű integrált nevelése, oktatása 1-8 évfolyamon
- számukra a köznevelési törvény biztosítja a különleges bánásmódhoz, a speciális foglalkozáshoz való jogot, mely az intézményünk számára kötelezettséget jelent
- a tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítunk a tanulási esélyegyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez
- biztosítjuk az egyéni adottságok képességek szerinti tanulás lehetőségét
- kialakítjuk az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulás képességét
- reális önismeret kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya- ill. szakma kiválasztását
- a kommunikációs kultúra elsajátításával kialakítjuk a világban való eligazodás képességét
- segíteni kell tanulóinkat egyéni képességeinek kibontakoztatására
- a kudarc a másság elviselésére, feldolgozására is meg kell tanítani tanulóinkat
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, szükség szerint bevonásuk a terápiába, partnerként való bevonásuk
- kapcsolattartás volt tanítványainkkal, életútjuk példaként való állítása társaik számára
- folyamatos kapcsolattartás a nevelési tanácsadóval, szakszolgálattal

A különleges bánásmód, tevékenység célja, feladatai

- a hiányzó és sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- ép funkciók bevonása
- egyensúly megteremtése
- eszközök használata
- egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése

A különleges tevékenységet meghatározó tényezők

- a fogyatékoság típusa, súlyossága
- a tanuló képességei, a kognitív funkció meglévő ismeretei
- a társadalmi integráció kívánalmainak figyelembe vétele
- a rehabilitációs- rehabilitációs szemlélet érvényesülése
- a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása,
- alkalmazkodás a sajátos nevelési igény típusához, súlyosságához
- nyitott tanítási-tanulási folyamat
- a tanítási- tanulási programba való beépülés
- a tantárgyak programjaiba való beépülés
- egyéni fejlesztési tervek
- a tanítási órákba beépülő fejlesztő tevékenységek
- állandó, folyamatos konzultáció
- megfelelő kompetenciákkal rendelkező pedagógus alkalmazása (elfogadás, empátia, tolerancia stb.)
- megújulás képességével rendelkező pedagógus kiválasztása (változtatás képességével rendelkező, az alternatívákat kereső pedagógus)
- a tanuláshoz szükséges alap ill., részképességek feltérképezése, fejlesztése, a megfelelő eljárások alkalmazása
- a tanulásszervezés egyik fő elve a tanulókhöz leoptimálisabban alkalmazkodó differenciálás, a feladatok kijelölése, megoldása, ellenőrzése, értékelése
- bonyolult személyiségelemek, jegyek, megismerése, a pozitívak megerősítés

/pl.: érdeklődés, akarat, figyelem, teljesítményszorongás, kudarctűrés, siker, küzdeni akarás/

- befogadó szemlélet
- tanulásmódszertan beépítése az iskola tevékenységrendszerébe a tanuláshoz való viszony feltérképezése, megismerése, átformálása szükség szerint
- a tanulók tanulási stratégiáinak megismerése, újak kidolgozása az eredményesebb tanulás érdekében
- a negatív és másodlagos magatartási tünetek enyhítése

A speciális tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő tanulók, tanulási és egyéb problémákkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai

Cél: a megszerzett tudás mellé tanulóink sajátítsák el azokat a kommunikációs képességeket, melynek segítségével tudásukat hasznosítani tudják a mindennapi életük során.

- A gyermekekben alakuljon ki /ill. segítsük kialakulását/ a reális önértékelés képessége, egészséges önbizalom, ill. teljesítmény orientált beállítódás.
- A non-verbális készségek fejlesztése által fejlődjön a szociális kommunikáció, ill. az érzelmek kifejezésének képessége.
- Segítsük elő az önálló ismeretszerző képesség kialakítását.
- Segítsük elő az informatika eszközök megfelelő alkalmazását az alapl műveltség kialakításához.
- Segítsük elő a közösségi együttélés magatartás normáinak elsajátítását.
- Segítsük elő az önuralom, tolerancia kialakulást másokkal és önmagukkal szemben.
- Alakítsuk ki olvasási iránti kedvet.
- Alakuljon ki tanulóinkban számukra vonzó jövőkép, pozitív érzelmek környezetük iránt.

Kiemelt feladataink:

- ki kell szűrni azokat tanulókat, akik tanulási kudarctól szenvednek
- fel kell tárni a kudarc okait, szükség szerint igénybe kell venni a Nevelési Tanácsadó segítségét szükség szerint élni kell a lassabban haladás eszközeivel, hogy kialakuljanak azok a képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot évismétlés nélkül el tudja végezni a tanuló
- a tanítási órán az eltérő képességekhez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni
- törekedni kell a megértést, bevésést segítő szemléltető eszközök alkalmazására, és arra,

hogy megfelelő házi feladatot kapjon a tanuló

- külön ki kell jelölni évfolyamonként a minimum tananyagot, amely a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges
- a törvényben meghatározott órakeretek kiszámítása évfolyamonként
- a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok figyelembevétele
- a szakértői véleményben foglaltak igazgatói határozatban való betartása /mentességek, részleges mentességek, magántanulói státusz/
- a tantárgyi felmentések, javaslatok méltányos elbírálása
- szoros együttműködés a Nevelési Tanácsadó Intézettel
- szoros együttműködés a szakszolgálatokkal
- a szülőkkel való kapcsolat fontossága:
 - elfogadás
 - reális helyzetértékelés
 - együttműködés elveinek figyelembe vételével

Fejlesztési területek, nevelési célok

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság vélemény alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral küzd).

Kiemelt pedagógiai tennivalók:

- fejlesztő eljárások alkalmazása az egyéni bánásmód elveinek figyelembe vételével
- kompenzáló nevelés
- differenciálás
- fejlesztés
- prevenció
- reedukáció
- felzárkóztatás
- speciális gyógypedagógiai módszerek, fejlesztő eljárások alkalmazása
- speciális logopédiai módszerek, fejlesztő eljárások alkalmazása
- a gyerekek alapos megismerése
- okok feltárása
- egyéni fejlesztési tervek, egyénre szabott haladási ütem megtervezése

- a részképességek hiányainak figyelembevétele, a meglévők erősítése, a kompenzálás elveinek alkalmazása
- szociális kompetencia állandó fejlesztése a másság elfogadtatása, empátia, önismeret, reális énkép kialakítása
- interperszonális kapcsolatok fejlesztése
- másodlagos magatartászavarok megelőzése, meglévők enyhítése
- figyelem fejlesztés
- nyelvi kreativitás fejlesztése – szövegértés, szókinccs, grammatikai ismeretek, olvasási készség fejlesztése
- beszédhibák javítása
- anyanyelvi kompetenciák fejlesztése az adott gyermeknél a tőle elvárható legmagasabb szint elérése érdekében
- matematikai ismeretek fejlesztése az alpműveletek készségszintű ismerete
- a kulturális hátrányaiak leküzdése

Eljárások

- optimális osztálylétszám kialakítása
- a sérülés specifikus tünetek figyelembe vétele az osztályokba kerüléskor
- egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezés
- látás- hallás-mozgás információ csatorna hatékony alkalmazása a tananyag elsajátítás érdekében
- a segédanyag sokszínűségének, változatos alkalmazásának elvei

- apró egymásra épülő lépések elvének alkalmazása
- a nagyobb számú ismétlés elvének alkalmazása
- a számonkérés igazodjék a tanulók egyéni készségeihez, képességeihez
- a megerősítés, dicséret elvének fokozott alkalmazása
- a differenciálás elvének figyelembe vétele a számonkéréseknél
- a felmentések pozitív elbírálása
- a segédeszközök alkalmazásának lehetőség szerinti biztosítása
- a digitális kompetencia fejlesztése, ill. az eszközök alkalmazásának lehetőségei
- továbbképzések, konzultációk szervezése
- az új fejlesztő eljárások megismerése, alkalmazása a tananyag elsajátítás során
- szülőkkel való együttműködés a siker érdekében
- kapcsolat a nevelési tanácsadóval ill. a szakszolgálattal

Beszédfigyafatékosság

Átmeneti, ill. tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, a kommunikációs és tanulási képességekben, a kommunikációs, szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottsága megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és megértés zavaraiiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros, vizuomotoros koordináció fejletlenségében és az ezekkel együtt járó részképesség kiesésben (szerialitás, figyelem, emlékezet)

A beszédfigyafatékos tanulóknál a tünetek az egészen enyhe eltérésektől az értelmetlen beszédig minden változatban előfordulhatnak. A beszédfigyafatékosság nem tekinthető halláskárosodás következményének, együtt járhat a nyelven kívüli kognitív képességek és a viselkedésszerveződés zavaraiival azok maradványtüneteivel, valamint az olvasás, írás, helyesírás, számolás területén kialakuló verbális tanulási zavarral. A kommunikációs nehézségek miatt másodlagos pszichés eltérések, magatartás zavarok is kialakulhatnak.

Az iskolai oktatás, a fejlesztés, a különleges bánásmód függ a beszédbeli akadályok jellegétől, súlyosságától. Az akadályozottság a tanulók életkori sajátosságainak módosulásával, a tanulóhoz való képességek kiesését, átalakulását is okozhatja.

A fejlesztést, a pedagógiai munkát egységes komplex feladatként kell kezelni. Cél, a szükséges kompetenciákat alkalmazva megfelelő műveltség biztosítása, a bennük rejlő lehetőségek maximális kibontakoztatása, a tehetség kibontakoztatása a társadalomba való teljesebb beilleszkedés érdekében. (pl: zene, ének , hangszer, rajz sport téréen)

A fejlesztés tudatos tervszerű komplex.

A módszerek alkalmazásánál figyelembe vesszük az életkort, az értelmi képességet, a fogyatékoság fajtáját, súlyosságát.

A beszéd fogyatékos tanulók beszéd és nyelvi fejlesztése komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében történik. A fejlesztés csoportos, ill. egyéni keretek között is folyhat. A fejlesztésben törekedni kell a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, a pszichikus tényezők összhangjára. A fejlesztésben, az iskolai tevékenységben meghatározó a sokoldalú percepció fejlesztése - a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmotoros érzékelések egymást erősítve fejlődjenek.

A fejlesztés fontos elve a transzferhatások tudatos kihasználása, amely a részképességek egymásra hatását, erősítését jelenti.

Fontos a mozgás, a sporttevékenység, a zeneoktatás, a táncoktatás, hiszen a nagymozgás az alapja a finommotorikát igénylő beszédfejlesztésnek, a grafomotorium fejlődésének is.

A fejlesztés alapfeltétele a szülők támogató együttműködése.

Fejlesztési területek, nevelési célok:

- önbizalom fejlesztése
- reális énkép, belső kontroll kialakítása, másságának elfogadása, elfogadtatása
- kifejezőkészség fejlesztése
- beszédgátlás feloldása
- kommunikáció iránti igény kiépítése
- egyénre szabott motivációk kialakítása
- egyéni tanulási stratégiák feltárása
- alapvető erkölcsi normák megismertetése
- önkéntes feladatvállalás
- önállóság fejlesztése
- szövegértés, lényegkiemelés fejlesztése
- alapfogalmak megismertetése
- IKT eszközök használata, médiatudatosságra nevelés
- interperszonális készségek fejlesztése
- szociális kompetenciák fejlesztése

- kudarcok pozitív feldolgozása, leküzdése
- reális továbbtanulás
- reális pályaválasztás segítése

Feladatok:

- Speciális tantervek, tanmenetek, tankönyvek, segédletek alkalmazása
- differenciált tanulásszervezési formák alkalmazása
- egyes tanulási tartalmak módosítása, elhagyása, leegyszerűsítése, új területek bevonása a sikeres tanulás, ill. tudás megszerzése érdekében
- a frontális tanítási forma helyett, csoportos, differenciált módszerek alkalmazása
- a kooperatív együttműködő feladatvégzési technikák alkalmazása
- a kötelező egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs órák heti időkerete az évfolyamokra meghatározott heti tanítási óra 40 %-a
- a tanulók eseti, átmeneti, ill. tartós mentesítése a követelmények teljesítése alól a szakértői vélemények alapján

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn.

Specifikus tanulási zavarok

- diszlexia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia
- disztográfia
- a fentiek együttes megjelenése
- hiperaktivitás és / vagy figyelemzavar;

Gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóknál megmutatkoznak az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei, ezt figyelembe vesszük a tanórák szervezése során.

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével történik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő

számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

Az iskolai nevelés, oktatás során **kiemelt feladatok:**

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása
- a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés

Diszlexia

az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség kialakítása, fejlesztése
- a fonológiai tudatosság kialakítása,
- a rövid távú emlékezetfejlesztése,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- téri, idői orientáció kialakítása téri és verbális szinten
- vizuomotoros koordináció fejlesztése
- auditív, vizuális, motoros területek koordinált működtetése
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízáló- szintetizáló módszerrel
- szövegértés folyamatos fejlesztése
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,

- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése

Diszortográfia

A helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

A fejlesztés célja:

- a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségkialakítása
- az anyanyelvi kompetencia kialakulása
- az írott nyelv használatának életkori szintű alkalmazása

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság kialakítása
- beszédészlelési képesség fejlesztése
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése
- a spontán és tollbamondás utáni írás javítása
- a figyelemfejlesztés
- önértékelési képesség fejlesztése, hibajavítás fejlesztése

- szerialítás fejlesztése

Diszgráfia

az írás képességének specifikus zavara

A fejlesztés célja:

A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése

- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása,
- különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)
- írás alkalmával a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése

Diszkalkulia

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

A fejlesztés célja:

A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében

A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A fejlesztés feladatai:

- téri, idői relációk fejlesztése
- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- az észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése
- a vizuális-téri tájékozódó rendszer fejlesztése
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása
- a matematika-nyelv tudatosítása
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedés,

- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése
- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés
- a fokozott gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása
- a diszkalkúlia redukáció speciális terápiás programjainak felhasználása
- az önértékelés fejlesztése
- sikerélmény biztosítása
- az egyéni bánásmód, differenciálás elvének fokozott alkalmazása

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek.

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése
- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása,
- a szélsőséges megnyilvánulások leépítése,
- az önkontroll,
- az érzelmi egyensúly megteremtése

A fejlesztés feladatai

- speciális figyelem-tréning, figyelemfejlesztés
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése, ingerszegény környezet
- fokozott egyéni bánásmód
- önkontroll fejlesztése,
- önértékelési képesség fejlesztése
- feladatok idői megtervezése és kivitelezése
- motiválás fokozása
- sikerélmény biztosítása
- pozitív megerősítés, visszajelzések
- jutalmazási technikák bevonása

- együttműködés a családdal, szakemberekkel

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkció képessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Fejlesztés feladatai:

- a reális énkép megfelelő önismeret kialakítása
- belső kontrol kialakítása
- a másságok elfogadtatása
- a szociális érzékenységet segítő magatartás kialakítása
- egyénre szabott tanulási módok megismerése, ezek alkalmazása
- a beszédértés és a kifejező beszéd fejlesztése
- konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés kialakítása
- matematika tudásának praktikus használata az élet különböző területein
- digitális kompetencia kifejlesztése
- az életvitelhez, tanuláshoz, szabadidő hasznos eltöltéséhez kapcsolódó ismeretszerzés elsajátíttatása
- az értékteremtő munka a saját felelősség felismertetése
- a tanulók képességének megfelelő pályaválasztás segítése

A fejlesztés fő célja:

A fogyatékoságból eredő hátrányok leküzdése, a funkciók zavarának korrigálása, kompenzálása az eredményes társadalmi integráció érdekében

Az egyéni, különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel szemben támasztott követelmények, kiemelt feladatok egyéb területei

- tanulás –igényesség, önállóság, kötelesség elv tudatos alkalmazása
- szép, helyes magyar beszéd épüljön be a mindennapi kommunikációjukba
- trágár beszéd kerülése- trágárságtól mentes beszéd elérése
- gondolataik – összefüggő kifejezése- összefüggő beszédre törekvés

- írásbeli munkáik olvashatóak legyenek
- füzetek külalakját – igényesség jellemezze
- egymás megbecsülése, tolerancia egymás iránt
- udvariasság felnőttekkel. társaikkal
- felnőttek iránt tisztelet

A hallássérült gyermek

Jellemzői:

A hallássérült tanulók a sajátos nevelési igényű tanulók körébe tartoznak, tartós tanulási nehézségeket, tanulási zavart mutatnak. (47§3.)

A nagyothallók a hallási fogyatékosok egyik alcsoportját alkotják., lehetnek enyhe vagy közepes fokú hallásvesztéssel rendelkező gyermekek. A nagyothallóknál a hallási analízátor károsodása az élet bármely szakaszában felléphet.

Az enyhe nagyothalló gyermekeknél a beszéd tartományban mért hallásvesztés 30–45 dB közötti,

középsúlyos esetben 45–65 dB közötti,

súlyos esetben 65–90 dB közötti hallásvesztést mutatható ki.

A nagyothalló gyermekek az emberi beszéd, a környezeti hangok korlátozott felfogására, differenciálására képesek.

Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével vagy anélkül), esetenként azonban csak speciális segítséggel indul meg

A nagyothallók a beszédállapot szerint két további alcsoportot alkotnak.

Az egyik alcsoportba azok a nagyothallók tartoznak, akiknek verbális kommunikációja kevésbé tér el az épekétől: kiejtésük nem, vagy alig rendellenes, szókincsük kismértékben beszűkült, beszédmegértésük jó vagy közepes, nyelvi kompetenciájuk alig érintett, de nehézségek mutatkoznak az önálló szövegértő olvasás és az írásbeli kifejezés terén. Ezen alcsoport tagjai többségükben enyhén vagy közepes fokban nagyothallók. A gyermek hallásvesztése a főbb beszédfrekvenciákon olyan mértékű, hogy ennek következtében a beszédnek hallás útján történő megértésére nem, vagy csak részben képesek.

A másik alcsoportba azok tartoznak, akiknek verbális kommunikációja nagyobb mértékben tér el az épekétől: kiejtésük érthető, jóllehet több hangot hibásan képeznek, szókincsük jelentősen elmaradhat az ép kortársakétól, beszédmegértésük közepesen vagy gyengén

fejlett, a nyelvi kompetencia, az önálló szövegértő olvasás és az írásbeli kifejezés terén nagyobb

elmaradásokat mutatnak. Ezen al csoport tagjai többségükben súlyosan nagyothallók és a halláskárosodás a beszéd-kialakulást megelőzően léphet fel. Ebbe a csoportba sorolhatjuk a beszéd kialakulása után siketté vált, tehát a beszédet természetes úton már elsajátított siketeket is, akik a beszédmegértéshez a szájról olvasást használják.

A nagyothallók a beszédet hallás útján sajátítják el, a beszéd megértésében a szájról olvasás kiegészítő funkciót tölt be.

A nagyothallók mindkét csoportjánál jelentkeznek az elvont és logikus gondolkodás, valamint az érzelmi, akarati megnyilvánulások eltérései is.

A halláskárosodás miatt teljesen elmarad, vagy erősen sérül a beszéd és a nyelvi kompetencia. Korlátozott a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás kialakulása, aminek következtében módosul a gyermek megismerő tevékenysége, esetenként egész személyisége megváltozik.

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás szókinccs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat.

A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

A hallásvesztés következményei csökkenthetők, vagy adott esetben megszüntethetők.

A speciális pedagógiai segítség eredményeként elérhető, hogy a hallássérült gyermek érzékeli a hangot, s képes lesz az emberi hang kommunikációs funkciójának felismerésére.

A beszédhallás fejlődésével és a szájra irányultság kialakulásával párhuzamosan megindul a passzív és aktív szókinccs fejlődése.

Képessé válhatnak a hallásra épített kommunikációra.

A hallássérült gyermekek iskolai nevelésének feladata –az audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése.

A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az iskolába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédképzési állapotban van. Ez függ a

hallásállapottól és a beszéd kialakulását egyénekenként is nagymértékben és eltérő módon befolyásoló egyéb tényezőktől (például kognitív és pszichés állapot, szociokulturális környezet korai és optimális audiológiai ellátástól.).

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az iskola egész napi tevékenységében megjelenik.

Kiemelt feladat:

- a nyelvi kommunikáció rendszerében a hallás és a beszédértés fejlesztése, a hangos beszéd aktív használatának építése
- grafomotoros készségfejlesztés a diszfázia és diszlexia prevenció

A nagyothallók személyiségfejlesztése döntően vagy részben a hallási fogyatékosokra irányuló gyógypedagógiai (szurdopedagógiai) tevékenységgel, a hangerősítés különböző korszerű technikai eszközeinek segítségével valósul meg.

Ennek fő célkitűzései:

- a kommunikációs alapkészségek és képességek fejlesztése,
- a hallásnevelés,
- az ismeretnyújtás,
- és a szociális magatartás korrigálása.

Az integrált tanulást a hallási fogyatékosok nevelésére specializált utazó tanár szurdopedagógus segíti.

A hallássérült (nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

•
Javasolt az alapozó szakaszban a nevelés, oktatás területén a fokozott egyéni és kiscsoportos fejlesztés, a gyógypedagógus vagy a kéttanáros modell alkalmazása.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje.

A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül gyógypedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg.

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és

eszközrendszer minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A többségi iskolában történő együttnevelés a szülő/gyógypedagógus/pedagógus közös döntését igényli az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembe vételével.

Iskolánkban a hallássérült gyermekek együttnevelése halló társaikkal többféle formában lehetséges:

- **egyéni teljes integráció**, amelyben a gyermek az oktatás teljes időtartamában a befogadó csoportban van;
- **részleges integráció**, amikor a tanuló a tanórák egy részén vesz részt a többi tanulóval együtt, a többi időt gyógypedagógussal, logopédussal, szurdopedagógussal tölti.

Az iskola helyi tantervének elkészítésekor figyelembe vesszük a hallássérült gyermek speciális fejlesztési igényeit a tananyag, a követelmény, az értékelési mód és a speciális módszertan tekintetében.

- Külön gondot fordítunk arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő esetleges tanulási nehézségének leküzdéséhez.

A pedagógusnak az értékelésnél figyelembe kell vennie:

- a hallássérülés következményeként fellépő kommunikációs nehézségeket,
- a szókincs esetleges elmaradását,
- a szóbeli, írásbeli kifejezőképesség gyengébb voltát,
- az abban előforduló grammatikai hibákat
- kiejtési problémákat.

Ne legyen az értékelés része olyan követelmény, mely a tanuló sérüléséből következően nem teljesíthető halló társaival azonos szinten vagy módon (hosszú memoriter, hangsúlyos, ritmusos versmondás, tollbamondás utáni esetleges hibák stb.)

Értékelésüknél az egyéni fejlesztési terv követelményeit figyelembe kell venni.

Az együttműködés során a szurdopedagógus/utazótanár vállalja, hogy:

- tájékoztatásnyújtással segíti pedagógust
- konzultációval segíti a pedagógusok, az oktató/nevelő közösség munkáját a gyermek sajátosságainak megértésében; megismerésében
- hospitál a gyermek osztályában;
- segítséget nyújt a befogadó intézmény órai munkájához;
- nyomon követi a gyermek fejlődését;
- egyéni fejlesztés során fejleszti a gyermek kommunikációs kompetenciáját;
- esetlegesen koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő szakemberek munkáját.,
- rendszeresen kapcsolatot tart a szülővel.

Az eredményesség érdekében szükség van a szülők aktív közreműködésére valamint a szülők és az iskola együttműködésére.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik

Kiemelt fejlesztési feladatok

A hallássérült tanulók nevelésében a tantervben leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

A hallássérült tanulókat segíteni kell abban, hogy érzékszervi fogyatékoságukkal együtt élve, önmagukat elfogadva a munka világának aktív részesévé, kiegyensúlyozott személyiségekké váljanak a sikeres társadalmi beilleszkedés céljából

Az ismeretszerzésben kiemelkedő szerepe van a vizuális csatornának. Törekedni kell arra, hogy az ezen az úton szerzett ismeretek tartalma valóságghú legyen, és hogy az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

A szókincs és a fogalmak bővítése, a nonverbális úton szerzett ismeretek, fontos részét

képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Tudatos pedagógiai segítséggel kell lehetővé tenni minél több vizuálisan jól érzékelhető, saját élményen alapuló ismeretek gyűjtését.

A tanulás tanítása

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanulással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dyslexiás jegyek, részképesség zavarok stb.) feltárására építve valósítható meg az egyénre szabott fejlesztés. Sajátítsák el az önálló tanulást segítő eszközök (pl. számítógép, internet, elektronikus könyvtár) készségszintű használatát.

Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás, pontos jelnyelvi ismeretek). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, hogy az ártalmas magatartási formákat ne vegyék át. Ismerjék meg saját értékeiket, hogy életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni. A hallássérült gyermek számára a mozgás, a testedzés olyan kompenzációs terület, ahol kommunikációs hátrányaikkal is jelentős sikereket érhetnek el. Emellett a sport segíthet a belső feszültségeik levezetésében, így segítve az indulatok kezelését.

A hallássérült gyermekek, nyelvi korlátozottságuk miatt kevesebb információval rendelkeznek a világról, bizonytalanságuk, befolyásolhatóságuk miatt jobban ki vannak téve veszélyeztető hatásoknak. Az érzelmek, indulatok, belső feszültségek verbális kifejezésének nehezített volta miatt fontos, hogy legyen lehetőségük ezek nem verbális módon való kifejezésére akár a művészetek (képzőművészet, tánc) akár a sport terén.

Kiemelt feladatok

- a beszédértés fejlesztése
- a szövegértő olvasás fejlesztése
- konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés
- a beszéd használata
- az írásbeli kifejezés fejlesztése
- az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása

- az olvasás technikájának kialakítása,
- elemi szövegértési kompetencia kialakítása
- az írás technikájának kialakítása,
- beszédérthetőség fejlesztése,
- a beszédhangok minél pontosabb ejtése,
- a beszéddinamika fejlesztése, javítása,
- a hallási figyelem fejlesztése,
- az épen maradt funkciók fejlesztése. –
- a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, nyelvi formáinak elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszerek pontos kiépítése, a tudáselemek értő, értelmező összekapcsolása a kognitív funkciók (a felfogás, a feldolgozás, a lényegkiemelés, az összefüggések meglátása és az alkalmazás) szintjeinek fejlesztésével.
- a vizuális percepció, a valóság képi feldolgozásának, megjelenítésének, értelmezésének folyamatos bekapcsolása a tanulás-tanítás folyamatába–
- a magyar nyelv szabályainak megfelelő beszéd komplex, folyamatos fejlesztése.
- a beszédhallás, a beszédérthetőség fejlesztése. a nyelvi problémaérzékelés képességének folyamatos fejlesztése;
- az egyéni közlési stratégiák kialakítása és használata;
- a nem verbális önkifejezés képességének fejlesztése, illetve a partner nem verbális jelzéseinek értelmezés
- az információszerzés, az interperszonális kapcsolatok új technikai formáira való felkészítés (számítógép, Internet stb.),
- az írásos kommunikáció fejlesztése,
- idegen nyelv ismerete, írásos formájának hangsúlyos megalapozása és fejlesztése.
 - a tehetségre utaló személyiségjegyek feltárása és gondozása.
 - a beszédértés és mondanivaló kifejezésének fejlesztése.
 - a szövegértő olvasás folyamatos fejlesztése
 - felzárkóztatás,
 - a tehetséggondozás
- a mozgás és ritmus intenzív fejlesztése.

- a továbbtanulás, a szakmaszerzés ismereteinek, lehetőségének megalapozása, kitekintés a munka világára.

Az alsó tagozatos szakasz végéig átfogó feladat a nyelvi rendszer kiépítése.

A nyelvi kommunikáció biztonságos megalapozásával, folyamatos fejlesztésével lehetséges, hogy a kultúrtechnikák (olvasás, írás, nyelvi rendszer) mindinkább az ismeretszerzés eszközeivé váljanak.

Általános cél, hogy ez a szakasz megalapozza egy olyan direkt kommunikációs szint elérését, amely alkalmas valamennyi műveltségi terület ismeretanyagának teljesebb körű elsajátítására

Az egyéni sajátosságok figyelembevételével módosulhatnak a tantárgyi témakörök, tartalmak, az egyes műveltségi területek hangsúlyos, speciális feladatai (tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, helyettesíteni az irodalmi műveket.)

Kívánatos a korszerű idegen nyelvtanítási módszerek alkalmazása, a köznapi helyzetekben történő kommunikációfejlesztés.

Az iskolai fejlesztés során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése.

Szakember bevonásával -indokolt esetekben – intézményünk lépéseket tesz, hogy a jelnyelv választására az idegen nyelvi órák keretében a többi tanuló által tanult nyelv helyett sor kerülhessen.

A tárgyi tudás megszerzését széleskörű szemléltetés segíti--- szöveg--kép--animáció--- videó--ami színesebbé, élményszerűvé teszi a tanulási folyamatot.

Az új információk rendezése során fontos szerephez kell jutnia a gondolkodási képességek fejlesztésének, mind a képzeleti, mind a fogalmi gondolkodás terén.

Lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják.

Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsát döntően befolyásolhatják.

Reális énképük, önismeretük kialakítása segíti a számukra megfelelő, elérhető szakma tanulását, majd a munka világába, azon keresztül a társadalomba való beilleszkedésüket.

Tanulják meg a mindennapi helyzetekben előforduló metakommunikációt helyesen értelmezni.

Tudjanak írásban kommunikálni.

Fontos a pozitív attitűd kialakítása, mely segíti a nyilvánosság előtti magabiztos megszólalásra való törekvést.

A társadalomba való beilleszkedésüket segítve meg kell ismertetni velük az érzelem, az indulatkifejezés társadalmilag elfogadott verbális és nonverbális formáit.

Látássérült gyermek

A látási fogyatékoság (a gyengénlátás, az aliglátás és a vakság) fogalma szemészeti, gyógypedagógiai, szociális és professzionális szempontú kategória. A látássérülés mértéke a látásmaradvány szemészeti adatai alapján határozható meg. A gyengénlátó, aliglátó és vak gyermekek sajátos nevelési igényű tanulók.

Fejlesztési feladatok

A pedagógiai szempontból történő kategorizálás aszerint differenciálja a látássérülteket, hogy képesek-e a síkírás-olvasásra vagy sem. Ebből a szempontból a látásélesség számszerű adataitól függetlenül a látássérülteknek két csoportját különböztetjük meg:

(1)A tanóra látáson alapuló (vizuális) információszerzés jellemző. Ők segédeszközzel képesek olvasni, írni (pl. távcsőszemüveg, nagyító, olvasókészülék). Ebben az esetben a tanulók a vizualitás elsődlegessége mellett különböző mértékben támaszkodnak a hallási (auditív) és a tapintó típusú (taktilis) információkra is. Ebbe a csoportba sorolható minden gyengénlátó gyermek és az aliglátó tanulók egy része.

A súlyosan aliglátó és a vak tanulókat elsősorban a tapintásos és a hallási információszerzés jellemzi. Maradék látásuk még segédeszköz igénybevételével sem teszi lehetővé a síkírás-olvasást.

A pedagógiai munkában a megmaradt funkciókra támaszkodhatunk – azokat fejleszteni, a hiányzókat kompenzálni kell.

A látássérült gyermekek eredményes neveléséhez-oktatásához gyakran nem elég az általános pedagógiában megszokott mozzanatok, eszközök, módszerek alkalmazása. Az új feladatok teljesítése innovatív szemléletű, együttműködésre kész pedagógiai munkával valósítható meg.

Eljárások, fejlesztési feladatok

A vak tanulók oktatása, nevelése folyamán alkalmazkodni kell a sajátos információszerzési módhoz. Arra kell törekedni, hogy lehetőleg a tanóra minden mozzanatába bevonjuk a vak tanulót is – minél kevesebb legyen számára az „üresjárat”.

Bizonyos tantárgyak anyagát át kell alakítani számukra. Például: a művészettörténet megtanulhatják, de rajzolás helyett mintáznak.

Támaszkodunk a vak gyermekek auditív figyelmére, memóriájára. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére fokozott figyelmet kell fordítani. Lehetőség van erre a tanítási-tanulási

folyamatban, de helyet kaphat a kompenzáló technikák tanítása mellett a rehabilitációs, rehabilitációs speciális fejlesztésben is.

A tanuláshoz szükséges képességek csakis a tanulási folyamat során fejlődnek. Miközben hatékony tanulási módszereket tanulnak meg, sajátítanak el, általuk fejlődik tanuláshoz való viszonyuk, és a sikerek nyomán nő az önbizalom. Igyekezünk többféle tanulási technikát megismertetni a vak tanulókkal is, és készítssük a gyerekeket a tanulás során tudatos önfigyelésre. Idővel a számára legmegfelelőbb eszközt és módszert fogja választani feladatai megoldásához. Az örömteli tevékenységgel töltött szabadidő lehetősége összpontosításra ösztönöz. Próbáljuk ki a tanulásszervezés különféle módjait is.

Tankönyvek és más információhordozók

A vak tanuló pontírásos tankönyveket, adaptált munkafüzeteket használ. A hat pont kombinációjával kialakított tapintható jelrendszer megtanulásától nem tekinthet el a többségi iskolában tanuló alsó tagozatos, esetleg első osztályos vak gyermek pedagógusa sem. Ehhez mindenképpen a külsős szakember szaktudására tudunk alapozni, valamint egyéb informatikai segítségekkel lehetséges. (Az informatikai eszközök között találunk olyanokat, amelyek a Braille-írás síkírásos kinyomtatására is lehetőséget adnak.) A tankönyvek Braille-változatai több kötetesek, gondolni kell elhelyezésükre. A hosszú tananyagok megtanulását hangkazettára mondva segíthetjük.

Az eredményesség érdekében lehetőséget kell teremtenünk a minél több érzékszervvel (hallással, tapintással, szaglással) történő információszerzésre. Amit nem láthatnak a tanulók, azokat – például a kísérletek végzésekor végbemenő változásokat – közvetítjük nekik szóban.

Speciális eszközök

A vakok oktatása nem nélkülözhet speciális eszközöket. Vannak olyanok, amelyeket célzottan nekik fejlesztettek ki, de sok eszközt átalakítva, adaptálva tettek számukra használhatóvá. Ilyen például a domború, tapintható térkép.

Minden tantárgy számos speciális, „vakos” szemléltető- és segédeszközt alkalmaz. A matematika tanításához az abakuszt, tapintható vonalakat rajzoló körzőt, törtdobozt, egyéb tapintható szemléltető- és mérőeszközöket, hang-, illetve pontírásu kijelzővel ellátott kalkulátorokat használnak. A kémiai kötéseket, molekulaszervezeteket is lehet ábrázolni tapintható formában. A kreatív pedagógus maga is kitalálhat egyedi megoldásokat.

A számítógép egyre nagyobb szerepet kap a vak tanulók oktatásában. Kiegészítők (Braille-sor, képernyő-olvasó) sokoldalúan biztosítják az önálló ismeretszerzést.

A gyengénlátó tanulók

A látássérülés nem egyformán érinti a perifériás és a centrális látást (éleslátás). A centrális látás sérülése a síkírást-olvasást akadályozza, a perifériás látás sérülése pedig a látótér csökkenését, gyakran körkörös szűkületét, úgynevezett „csőlátást” eredményezve elsősorban a tájékozódást, közlekedést nehezíti.

Egyes szembetegségek következménye szintévesztés vagy színvaktság is lehet. Van, aki fénykerülő, hunyorog, könnye csordul erős fényben, míg mások fényigénye nagy. Ők külön helyi megvilágítást igényelnek. Előfordul, hogy az udvari verőfényről sötét folyosóra érkező látássérült tanuló tájékozódása nehezítetté, bizonytalaná válik. Ez a tünet a fényerősség-változáshoz való alkalmazkodás hibájának a következménye.

A diagnózis pontos ismerete és figyelembevétele szükséges a látássérült tanuló optimális osztálybeli helyének kijelöléséhez, a különböző látásjavító eszközök ajánlásához, a speciális módszerek, valamint a fejlesztési feladatok megválasztásához is.

Az információszerzés akadályozottsága – segítő eljárások, fejlesztési feladatok

Az iskolai feladatok nagyrészt vizualitásra épülnek. A gyengénlátó, aliglátó tanulók emiatt alapvetően hátrányban vannak. Az ismeretszerzéshez, feladatmegoldáshoz több időre van szükségük.

Az egyéni differenciáláshoz nagy odafigyelés szükséges a pedagógus részéről, de sokszor apró módszerbeli vagy eszközt érintő változtatás is elegendő ahhoz, hogy a látássérült tanulók érzékelési korlátaik ellenére eredményesen vegyenek részt a tanítási-tanulási folyamatban. A tanárok nagy segítséget nyújthatnak kézbe adott táblai vázlattal vagy táblára íráskor a táblára írt szöveg kimondásával. A tanítási órákon eredményesen alkalmazhatóak auditív információhordozók.

Az olvasást kiváltó tanulási lehetőség a magnós tanulás. A hosszabb leckéket tartalmazó „tanulós” tárgyak (történelem, biológia, földrajz) hangkazettára mondott anyaga a tanuló délutáni önálló felkészülésének eszköze. A pedagógus segíthet a hallás útján történő ismeretsajátítás hatékony egyéni sajátosságainak, módszereinek felismerésében. A gyengénlátók oktatásában fő szempont a láthatóság, az olvashatóság biztosítása. A tanulók a szokványos méretű iskolai információs anyagot (tankönyvi kép, szöveg, szemléltető anyagok) nem tudják használni. Számukra nagyobb méretű betűt, ábrát kell biztosítani, és szükség esetén lehetővé tenni a közelebről való szemlélődést. Nemcsak a betűméretet, hanem a vonalvastagságot, a sorköz méretét is az egyéni igényeknek megfelelően kell megválasztani. Biztosítani kell a kontrasztosságot (fekete-ferhér, kék-sárga stb.). Kerülendő a fényes lapfelület,

a színes mezőben történő szövegmegjelenítés.

Speciális eszközök

A technikai fejlődésnek köszönhetően gyengénlátó tanulók számára ma már sokféle korszerű optikai eszköz áll rendelkezésre: kézi, elemes lupék, hasábnagyítók, teleszkópok, távcsőszemüvegek, elektronikus olvasókészülékek. Az aliglátók a szükséges, 15-60-szoros nagyítást lehetővé tevő optikai, elektronikai eszközök segítségével képesek a síkírás-olvasás elsajátítására. Az olvasókészülék – amelynek képernyőjén megjelenik a nagyított szöveg – a köztudatban „olvasótelevízió” néven is szerepel. A nagy értékű segédeszközök beszerzése gyógypedagógiai és szemészorvosi javaslatra, többnyire az OEP4 támogatásával történik. Használatukat a tanulók a tiflopedagógus segítségével tanulják meg, aki szorosan együttműködik az szaktanárral, osztálytanítóval.

A tanulást még számos hasznos eszköz segíti. Például: könyvtartó állvány, speciális füzet, speciális vonalzó stb.

Fontos követelmény, hogy a látássérült tanulók használják a szükséges segédeszközöket és tudatosan vegyenek részt környezetük számukra kedvező kialakításában.

Speciális pedagógiai segítség, egyénre szabott követelmények

Sok módszer, eszköz nem vagy csak változtatással használható a látássérültek oktatásában. Az írásvetítő által kivetített képet csak teljes besötétítés mellett, nagyon közelről látják. Odafigyeléssel, a tanuló segítségével hívásával eredményesen megoldható a szemléltetés.

Vannak olyan tantervi követelmények, amelyek teljesítése akadályba ütközik. A látássérült nem látja a térkép számára kedvezőtlen nagyságú feliratait (fokszám), ugyanakkor ismernie kell a helymeghatározás technikáját. Nem képes milliméteres pontossággal szerkeszteni, de a szerkesztés menetét pontosan kell tudnia, és a 0,5 cm-es pontosságú szerkesztési feladat teljesítése elvárható tőle.

A látássérültek számára az informatika-számítástechnika tantárgy „előszobája” a gépírás (a tízujjas vakírás) megtanulása. A látássérült nem képes pillanatonként tekintetet váltani a monitor, a klaviatúra és a munkaanyag között – ezért a vakírás esetükben létkérdés. A szövegszerkesztés tanítását a látássérülés következtében kialakult zavart látás-mozgás koordináció is indokolja. Ez a koordinációs zavar az oka a gyengénlátóknál a grafomotoros képességek gyengeségének. A gyengénlátó gyermekek kézirása kiváltható számítógéppel. Segítségével jól olvasható, esztétikus, számukra is látható-követhető nagyságú írásmunkákat készítenek.

A számítástechnikai ismeretek elsajátítása nagyító szoftverek, kiegészítő egységek

alkalmazásával történhet – sokuk munkaválasztását, megélhetését segítheti majd. A látássérültek informatikai képzésben eredményesen vesznek részt, sőt többen közülük kiváló programozók.

A jobb látásteljesítmény

A látásteljesítmény növelése, a látás jobb kihasználásának képessége tanulható. A kötelező tanórákon túl a tanulók számára rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások szervezésére, terápiais, felzárkóztató célú fejlesztése a gyógypedagógiai szakszolgálatok segítségével valósulhat meg. Ezeken a foglalkozásokon kaphat helyet a látásnevelés, tájékozódásra nevelés, mozgáskorrekció.

A tanuló a számonkéréskor már a módosított követelményekhez igazított ellenőrző lapokat kapja, számára optimálisra nagyított méretben, kontrasztos másolatban. Ezzel kerülünk el, hogy az integráció áldásai hassanak rá, ne hassunk károsan az önbizalmára.

Fejlesztés speciális szempontjai:

A már csecsemőkortól elkezdett speciális fejlesztés a maradék látás jobb kihasználásának képességét célozza. Eredményességét tekintve azonos látásélesség mellett nagy eltérések tapasztalhatóak. Azonos vízzsal az egyik gyerek vagy felnőtt botorkál, ügyetlen, önállótlan, tehetetlen, a másik pedig jól tájékozódik idegen helyen is, önálló, gyors, magabiztos, sikeres. Életmódbeli jellemzőik is igen eltérők. Vannak, akiknek életvitele nem különbözik látó társaikétól, de vannak, akik ettől lényegesen eltérő életmódot folytatnak.

Pszichés funkciók és tulajdonságok tekintetében a gyengénlátók nem maradnak el jól látó társaiktól, sőt gyakran kiemelkedően jó képességekkel rendelkeznek, amelyek kompenzálják a sérült funkciókat. A gyengénlátásból következik, hogy általában lassabban olvasnak, mint az ép látású tanulók. A tanulás során ezt a hátrányukat sokan figyelmi koncentrációval és a memória fejlesztésével kompenzálják – pl. több oldalas leckét egyszeri lassú olvasással képesek megtanulni. Természetesen terjedelmi és időbeli korlátokkal számolnunk kell.

A gyengénlátó tanuló tapasztalatszerzési lehetőségei lelassultak, korlátozottak. Ezért a személyiségfejlesztés során biztosítjuk a tapasztalati bázis hiányát pótló tevékenységi formákat, körülményeket.

Sok látássérült tanuló az emberi arcot, az arckifejezéseket hiányosan érzékeli, a mimikára nem reagál, a metakommunikatív jelzéseket nem látja. A tökéletlen látási kontroll következtében nehezebben kommunikál. Iskolánknak célja, az ebből fakadó hátrány leküzdése. Például a vak tanulónak jelezzük az új jövevény jelenlétét, a gyengénlátó tanulónak is szavakkal, hangsúllyal kell kifejezni elégedettségünket, érzelmeinket. A biztató mosolynak, tanári fejcsóválásnak

számukra nincs hatása, mert nem érzékelik.

Előfordul, hogy a látássérült tanulóknak szükségük van a látó osztálytárs segítségére. A társak segítőkészsége sok problémát megoldhat, de vigyázzunk rá, hogy ez a segítőnek ne legyen teher. Nem helyes, ha például a mindenkori hetes feladatává tesszük a vak osztálytárs kísérgetését – az önkéntes alapon, spontán vállalásokban megvalósuló segítség minden érintett számára természetesebb és egyben a kapcsolatépítést is szolgáló gesztus. Kis szervezéssel elérhető, hogy az a diák adjon segítséget, aki éppen abba az irányba megy, mint sérült társa. Ilyenkor legyen természetes, hogy a vak osztálytárs belekarol vagy megérinti a karját járás közben. A segítséssel kapcsolatos praktikus tanácsokat ad az utazótanár.

A tájékozódás, mozgás nehezítettsége:

Fő feladat a tér, osztályterem biztonságossá tétele.

Mindezek jelentős része kis körütekintéssel elkerülhető. Már a tanulási környezet kialakításakor figyelembe lehet venni az egyéni igényeket. Egészen kis változtatással is sokat tehetünk az akadálymentesített környezetért. Segíthet az épület, és környékének közös bejárása, megismertetése, támpontok adása, lépcsőnél figyelemfelhívó felfestés.

A legcsekélyebb látásmaradvány segítségével is fontos információk nyerhetők a környezetről. Az aliglátó gyakran veszi igénybe hallását, tapintását is – nemcsak a tanulás, de a közlekedés segítésére is.

A saját biztonsága érdekében a vak és az aliglátó tanulót fehérbot használatára kérjük.

A tájékozódó képesség, a látás-mozgás koordináció fejleszthető. A látássérülésből fakadó baleseti lehetőségek elkerülése megtanulható. Mozgás közben, a helyes viselkedés kipróbálásával, gyakorlásával nagyfokú biztonságra törekvés érhető el a tanulónál. Bizonyos szembetegségek (pl. nagyfokú myopia)⁵ esetén veszélyeztetettség áll fenn. Ilyenkor szükséges a kímélet és a fizikai terhelés egyéni tervezése. Nem a mozgás alóli felmentés a megoldás, hanem például szakember tanácsai alapján kialakított könnyített testnevelésben való részvétel.

Nevelési célok – beilleszkedés az ép társak közösségébe

Iskolánkban kiemelt feladat, hogy az osztályfőnök segíti a közösségbe való beilleszkedést. Ebben segít az önállóságra nevelés és a tanulóknak reális, pozitív énkép kialakítása.

A látássérültet nem mentesíthetjük a többletterhektől, teherbírásukat növelni kell. A reális pályaorientáció is az elért teljesítményeken alapul. A látássérült tanulók, fiatalok sok munkával bár, de érhetnek el sikereket ép látású társak között is. Szükségük van a szokásosnál intenzívebb és hatékonyabb motivációra, hangulati elemekre.

A tehetséggondozás azt jelenti, hogy nemcsak egy-egy területen kiemelkedő képességeikre

figyelünk, hanem arra is, amikor a látássérült tanuló saját adottságaihoz mértén rendelkezik valamilyen kiemelkedő pozitív képességgel.

Vannak közöttük nagyon rosszul látó tehetségesek és jobban látó, nagyon gyenge képességű, zavart személyiségű gyerekek is. Van, akinél a felzárkóztatás, és van, akinél a tehetséggondozás eredményeivel lehetünk elégedettek.

Együttműködés a gyógypedagógussal

A gyógypedagógiai intézményrendszer a látásmaradványhoz igazodva differenciálódott gyengénlátó és vak tanulókat oktató-nevelő intézményekre. Ezeket az – általában országos felvételi körzettel rendelkező diákotthonos oktatási – intézményeket több évtizedes tapasztalat és optimális oktatási feltételek segítik. Integráció esetén a látássérültek pedagógiájára (tiflopedagógiára) szakosodott gyógypedagógusok segítik a munkánkat.